

วารสาร
ประชาคมพุทธศาสนา
Journal of Buddhist Community
ISSN 3027-8236 (online) Vol. 1 No. 2 (July - December 2024)

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูรวิกสิตาราม (Research center for dhammsuksa phrapariyattidhamma of watawutwikasitaram school) ฤทธิคุณแม่จาลั้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวูรวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

วารสารประชาคมพุทธศาสนา

Journal of Buddhist Community

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2567)

Vol. 1 No. 2 (July – December 2024)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMSUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ภูมิกุลแม่ชาลั้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระพรหมวัชรสุทธาจารย์	เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวธวิกลิตาราม
พระราชดิลก, ดร.	ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาพรภวิทย์ จิรวชิโซ	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวธวิกลิตาราม
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยสยาม
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.วิลาสินี วัฒนมงคล	ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

บรรณาธิการวารสาร

พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร.

ผู้ช่วยบรรณาธิการวารสาร

นายสุชาน มั๊กกะสัน

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี มนต์ปัญญาวัฒนา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอง	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

ดร.มนัสวี มนต์ปัญญาวัฒนา	นายสุชาน มั๊กกะสัน
นายอริย์ธัช เลิศอมรไชยกิจ	นางสาวพรทิพย์ พุทธิกิตติวงศ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

พ.ศ. 2567 ถือเป็นก้าวแรกของการจัดพิมพ์ วารสารประชาคมพุทธศาสนา ซึ่งดำเนินงานโดยศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม วารสารฉบับนี้มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานของ TCI (Thai Citation Index) ด้วยระบบการประเมินผลงานวิชาการที่โปร่งใสและมีมาตรฐานสูง โดยทุกบทความได้รับการตรวจประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่หลากหลายจำนวน 3 รูป/คน ต่อ 1 บทความ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความเข้มงวดในเนื้อหา

ในอนาคต เมื่อวารสารได้รับการรับรองมาตรฐาน TCI อย่างสมบูรณ์ การบริหารจัดการจะมุ่งเน้นทั้งด้านคุณภาพและปริมาณของบทความ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของวงการวิชาการและผู้สนใจทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ วารสารยังคงมุ่งเสนอผลงานวิชาการที่หลากหลายจากนักวิชาการชั้นนำทั่วประเทศ เพื่อสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้และแรงบันดาลใจสำหรับชุมชนวิชาการ

สำหรับฉบับนี้ วารสารนำเสนอผลงานที่น่าสนใจซึ่งสะท้อนความเชี่ยวชาญจากหลายหน่วยงาน และแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการยกระดับคุณภาพของงานวิจัยในวงการพุทธศาสนาให้เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ค
สารบัญ	ง
ประวัติและการพัฒนาการศึกษาของประเทศเวียดนาม (History and Development of Education in Vietnam) พูนศักดิ์ กมล เสาวพร บางบุญฤทธิ์ ขวัญศิริ คงเฉลิม รัตนา กลิ่นมัลผล และ ปรมัตถ์ สุวรรณสาร	1
ประวัติศาสตร์และพัฒนากิจการการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ (History and Development of Education Management in Singapore) ปฏิธรรม สำเนียง อัมมัญญาดา วัชรกรกุลพัฒน์ เสาวนีย์ คงจิ๋ว และ ธิติรัตน์ แสงทอง	9
ประวัติศาสตร์และพัฒนากิจการการศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์ (History and Development of Education Management in the Philippines) ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน นิตยา คำพันธ์ จันทร์นิภา ไชยภูมิ และ แสงดาว คำมุงคุณ	17
บทวิจารณ์หนังสือ : นิทานชาดกจากพระไตรปิฎก เล่ม 1 (Book Review: Jataka Tales from the Tripitaka, Volume 1) จักรพงษ์ ทิพสูงเนิน และ พระมหาวสันต์ วสนโต	24
บทวิจารณ์หนังสือ : โลกของโซฟี (Book Review: Sophie's World) ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม และ สุริยัน ผึ้งผาย	28
บทวิจารณ์หนังสือ : เจ้าผู้ปกครอง (Book Review: the Prince) มนัสวี มนต์ปัญญาวัฒนา และ อติศักดิ์ ตั้งปทุมชาติ	32
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารประชาคมพุทธศาสนา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	35
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารประชาคมพุทธศาสนา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	37

ประวัติและการพัฒนาการศึกษาของประเทศเวียดนาม History and Development of Education in Vietnam

พูนศักดิ์ กมล

Poonsak kamol

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chaiyaphum Buddhist College

เสาวพร บางบุญฤทธิ์

Saovaporn Bangboonrit

ขวัญศิริ คงเฉลิม

Khwansiri Kongchalermjai

รัตนา กลิ่นมัทผล

Rattana Klinmakphon

ปรมัตต์ สุวรรณสาร

Paramat suwannasan

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: poonsakkamol@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 4 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

ในช่วงศตวรรษที่ 19-20 เวียดนามอยู่ภายใต้อาณานิคมของฝรั่งเศส จึงมีการวางระบบการศึกษาใหม่ที่ใช้ทั้งภาษาฝรั่งเศสและเวียดนามควบคู่กัน โดยการศึกษาในระดับสูงจะใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตทรัพยากรบุคคลตอบสนองระบอบอาณานิคม จุดเปลี่ยนสำคัญเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2529 - 2548 ระบบการศึกษาของเวียดนามมีความเหลื่อมล้ำในระดับสูง รัฐบาลเวียดนามจึงขอให้ธนาคารโลกทำการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ธนาคารโลกได้สนับสนุนนวัตกรรมด้านการประเมินผลเรียกว่า 'มาตรฐานคุณภาพขั้นต่ำของโรงเรียน' (Fundamental School Quality Level: FSQL) เป็นนวัตกรรมที่ช่วยให้เกิดการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์และเน้นหลักฐานเชิงประจักษ์ เกณฑ์ของ FSQL จะครอบคลุมมาตรฐาน

ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการโรงเรียนความเพียงพอและคุณภาพของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน และโครงสร้างพื้นฐาน เวียดนามเริ่มใช้ FSQL เมื่อปี 2548 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะด้านความเสมอภาคจนยกระดับไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพอใจภายในระยะเวลาไม่นาน

คำสำคัญ : ประวัติ, การศึกษา, ประเทศเวียดนาม

Abstract

During the 19th and 20th centuries, Vietnam was under French colonial rule, leading to the establishment of a new education system that incorporated both French and Vietnamese languages. Higher education primarily used French, with the aim of producing human resources to serve the colonial regime. A significant turning point occurred between 1986 and 2005, when Vietnam's education system faced high levels of inequality. In response, the Vietnamese government sought assistance from the World Bank to study and develop policy-oriented solutions to address various issues.

The World Bank introduced an innovative evaluation framework known as the "Fundamental School Quality Level" (FSQL), which provided a scientific and evidence-based approach to improving the efficiency of educational resource allocation. The FSQL criteria encompass four key areas: school management, adequacy and quality of teachers, student learning outcomes, and infrastructure. Vietnam implemented the FSQL framework in 2005 to enhance educational quality, particularly in promoting equity. This initiative led to remarkable improvements within a short period.

Keywords: History, Education, Vietnam

1. ที่มาและความสำคัญของการศึกษาในประเทศเวียดนาม

ประเทศเวียดนามได้มีการพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปกับพัฒนาของประเทศ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นระยะ ๆ ย่อ ๆ ในเชิงประวัติศาสตร์ดังนี้ 1. ระยะที่อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์จีน (Period of Chinese Imperial Domination) : 200 ปีก่อน ค.ศ. - ค.ศ. 938 2. ระยะที่ประเทศมีอิสรภาพ (Period of National Independence) : ค.ศ. 938 - ค.ศ. 1859 3. ระยะที่อยู่ภายใต้อาณานิคมของฝรั่งเศส (Period of French Colonialism): ค.ศ. 1859 - ค.ศ. 1945 4. ระยะหลังการปฏิวัติเดือนสิงหาคม (Period after August Revolution) : ค.ศ. 1945 - ค.ศ. 1975 5. ระยะของการรวมประเทศ (Period of National Reunification) : ค.ศ. 1975 - ปัจจุบัน

2. ระยะที่อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์จีน

ในระยะนี้ประเทศเวียดนามอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์จีน ดังนั้นผู้บริหารของประเทศจีนจึงเป็นผู้ก่อตั้งระบบการศึกษาในประเทศเวียดนามทั้งในแบบของรัฐและเอกชน ซึ่งในสมัยก่อนเน้นเฉพาะการศึกษาของบุตรชายและการฝึกอบรมบุคคลเพื่อเข้าไปรับราชการและบริหารประเทศ มีนโยบาย "Feudal Intelligentsia" ซึ่งจะคัดเลือกเฉพาะบุตรชายจากครอบครัวขุนนางไปรับราชการกับราชวงศ์จีน ระบบการศึกษาต่อเนื่องของชาวเวียดนามในบางศตวรรษพบว่า บุคคลชาวเวียดนามที่มีฐานะทางสังคมดีและมีสติปัญญาดีจะได้รับอนุญาตให้เข้าไปศึกษาต่อในประเทศจีน โดยมีการสอบแข่งขันหลายขั้นตอนและครั้งสุดท้ายจะสอบที่กรุงปักกิ่ง เมื่อสอบผ่านจะได้วุฒิเทียบเท่า Doctors Degree ระบบการศึกษาดังกล่าวสืบทอดมาจนถึง ราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 618 - ค.ศ. 907) ระบบการศึกษาที่เลียนแบบมาจากประเทศจีนประกอบด้วย การศึกษาเบื้องต้น (Primary Education) ที่มีระยะเวลาการศึกษาน้อยกว่า 15 ปี และการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education) ที่มีระยะเวลาการศึกษามากกว่า 15 ปีขึ้นไป

3. วัตถุประสงค์ของบทความ

1. เพื่อให้รู้ความแตกต่างของการศึกษาในระบบและนอกระบบ
2. เพื่อทำความเข้าใจในประวัติและระบบการศึกษาของประเทศเวียดนาม
3. เพื่อให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและลักษณะการศึกษาของประเทศเวียดนาม

4. ประวัติศาสตร์โดยย่อ

เราจำเป็นต้องทำความเข้าใจบริบทของการพัฒนาประเทศเชิงประวัติศาสตร์ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลในการหล่อหลอมระบบการศึกษาของเวียดนามอย่างมาก สังคมเวียดนามในสมัยโบราณเป็นสังคมที่เคารพนับถืออาชีพรู โดยครูมีสถานะสูงเป็นรองแค่กษัตริย์เท่านั้น และบ้านที่มีฐานะมักนิยมจ้างครูลมาอาศัยที่บ้านเพื่อสอนลูกหลานของตนให้สอบเข้ารับราชการได้ ในช่วงศตวรรษที่ 19-20 เมื่อเวียดนามตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของฝรั่งเศส มีการวางระบบการศึกษาใหม่ที่ใช้ทั้งภาษาฝรั่งเศสและเวียดนามควบคู่กัน โดยการศึกษาในระดับสูงจะใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นหลัก ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อผลิตทรัพยากรบุคคลมาตอบสนองระบอบอาณานิคมนั่นเอง ต่อมาในช่วง 1945-1954 เป็นช่วงที่เวียดนามต่อสู้เพื่อประกาศอิสรภาพและเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาที่จะช่วยฟื้นฟูประเทศหลังสงคราม จึงพยายามพัฒนาพลเมืองให้เป็นผู้มีการศึกษาให้ได้มากที่สุดตามนโยบายของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่ว่า “ต่อต้านความยากจน การไม่มีการศึกษา และผู้รุกราน” โดยใช้เวลาไม่ถึง 1 ปี ในการสร้างห้องเรียน 75,000 แห่ง และครูเกือบ 96,000 คน เพื่อให้ประชาชนกว่า 2.5 ล้านคน หลุดจากสภาวะไร้การศึกษา ปี 1955-1975 เวียดนามอยู่ในภาวะสงครามอีกครั้ง แต่รัฐยังไม่ละทิ้งการศึกษาแต่อย่างใด ยังคงวางเป้าหมายที่แน่วแน่ในการพัฒนาประชากรให้มีความรู้รอบด้านและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ เน้นการสนับสนุนเยาวชนและแรงงานหนุ่มสาว โดยมีหลักสูตรที่เชื่อมโยงการศึกษา กับชีวิตจริง ด้วยปัจจัยของสภาวะสงครามที่ทุกคนต้องเอาตัวรอด ครูและนักเรียนเริ่มมีฐานะเสมอภาคกันมากขึ้น ปี 1975-1985 เป็นช่วงเวลา 10 ปี ก่อนการปฏิรูปครั้งใหญ่ โดยที่รัฐบาลเวียดนามพยายามผลิตสื่อการ

เรียนและนโยบายที่สอดคล้องแนวคิดเพื่อตอบสนองระบอบสังคมนิยมปรับแผนการเรียนรู้เป็นหลักสูตรภาคบังคับ 12 ปี ส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนเข้าการศึกษาให้ได้มากที่สุด ซึ่งทำได้มากถึง 94.14 เปอร์เซ็นต์ ถึงแม้จะประสบปัญหาขาดแคลนทรัพยากรและลงทุนในการศึกษาได้น้อย เพราะวิกฤติเศรษฐกิจหลังสงคราม แต่ด้วยรากฐานด้านการศึกษาที่ถูกปลูกฝังมานานทำให้ผู้คนตระหนักว่าการศึกษเป็นสิ่งสำคัญและต้องการให้ลูกหลานของตนได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

5. พัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศเวียดนาม

ระบบการศึกษาประเทศเวียดนามแบ่งลักษณะของการจัดการศึกษาไว้ 5 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ได้แก่ การศึกษาก่อนวัยเรียนประกอบด้วยสถานรับเลี้ยงเด็กเล็ก ซึ่งจัดให้แก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 6 เดือน – 3 ปี และโรงเรียนอนุบาล สำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 4 – 6 ปี ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาที่เป็น ในระบบและนอกระบบ ดังนี้

1) การศึกษาในระบบ จัดโดยหมู่บ้าน ชุมชน หน่วยงานของรัฐบาล โรงงานและสหกรณ์ ลักษณะของสถานรับเลี้ยงเด็กมีทั้งที่เปิดสอนทั้งวัน ครึ่งวัน หรือเป็นบางช่วง สถานที่เปิดร่วมกับโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนอนุบาลเฉพาะ มีหน้าที่หลัก คือ 1. พัฒนาเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 หรือ 7 ปี ในทุกด้าน 2. ให้ความรู้แก่พ่อแม่ในการเลี้ยงดูเด็ก 3. ทำงานใกล้ชิดกับพ่อแม่ด้านการเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเป็นคนสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ มีความเฉลียวฉลาด เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ สุภาพ กล้าหาญ กระตือรือร้น มีทักษะในการสังเกต รู้จักสงวนรักษาและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม เนื้อหาที่สอนจะครอบคลุม สุขภาพ พลศึกษา การเคลื่อนไหว พัฒนาการทางภาษา การสังเกต สิ่งแวดล้อม ดนตรี สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ และจริยศึกษาเป็นหลัก

2) การศึกษานอกระบบ อาจจัดที่บ้าน ที่สถานรับเลี้ยงเด็กในเมือง โรงเรียนอนุบาลในเมือง ส่วนใหญ่จะดูแลโดยกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองแต่อยู่ในความควบคุมของรัฐ

2. การศึกษาสามัญ (5 - 4 - 3) ระดับประถมศึกษา ได้แก่ เป็นการศึกษาภาคบังคับ 5 ปี ตั้งแต่ชั้นปี 1 ถึงชั้นปีที่ 9 จุดประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กด้านสติปัญญา อารมณ์ และร่างกาย เมื่อจบชั้นประถมศึกษา เด็กจะสามารถมีทักษะทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ทั้งภาษาและการคำนวณ มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธรรมชาติของสังคมและมนุษย์ พัฒนา ความคิดและการดูแลรักษาความสะอาดในสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งให้มีความรักและซาบซึ้งในสิ่งสวยงามให้เด็กรู้จักประดิษฐ์คิดค้นงานฝีมือง่าย ๆ ศิลปะการกีฬา นอกจากนี้ยังส่งเสริมและค้นหาความสามารถพิเศษของเด็ก โดยเฉพาะด้านกีฬาและศิลปะด้วยในการจัดหลักสูตร แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกสำหรับเด็กทั่วไป กลุ่ม 2 สำหรับเด็กโตและเด็กด้อย โอกาส และกลุ่ม 3 สำหรับพวกชนกลุ่มน้อย เนื้อหาจะให้น้ำหนักกับภาษาเวียดนามและคณิตศาสตร์เป็นพิเศษ เมื่อจบปีที่ 5 จะต้องสอบ “Primary Graduation Examination” จึงจะได้วุฒิปตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 6 ถึงชั้นปีที่ 9 เน้นการเรียนรู้และทักษะการสื่อสารโดยเฉพาะการสื่อสารทำความเข้าใจกันในรูปแบบและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้มีความเข้าใจอันดี ซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กจบชั้นปีที่ 9 เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สังคมและเทคโนโลยีทั่วไป จากการฝึกปฏิบัติจากการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ยังเน้นความเป็น

พลเมืองดี เน้นการทำงาน และการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพด้วยในส่วนของการส่งเสริมเด็กเก่ง แต่ละจังหวัด หรือแต่ละเมืองหรือแต่ละห้องนั้นอาจตั้งโรงเรียนหรือจัดชั้นเด็กเก่งในสาขาคณิตศาสตร์ วรรณคดี และ ภาษาต่างประเทศได้ การจัดหลักสูตรมีด้านวิชาการ และให้ฝึกงาน ให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ จุดเด่นด้านวิชาการยังเน้นคณิตศาสตร์เหมือนเดิมเมื่อจบชั้นปีที่ 9 แล้ว จะต้องสอบเพื่อจบการศึกษาขั้น พื้นฐานให้ผ่านจึงจะได้รับวุฒิปัตถะระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 10 ถึงชั้นปีที่ 12 จุดประสงค์หลักเพื่อให้ความรู้ทั่วไปที่สมบูรณ์และพัฒนาบุคลิกภาพให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความ กระตือรือร้น เตรียมคนสู่สังคม สู่อชีพและการเป็นพลเมืองดีมุ่งสู่สถาบันอุดมศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและเพื่อ ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้สำเร็จการศึกษาระดับนี้จึงมีโรงเรียนหลายรูปแบบ เช่น โรงเรียน สำหรับนักเรียนภาคปกติทั่วไป โรงเรียนเฉพาะทาง โรงเรียนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษโรงเรียนเทคนิค และโรงเรียนที่เรียนด้วยและทำงานไปด้วยเนื้อหาวิชาหลักของแต่ละโรงเรียนจะเหมือนกัน เพื่อรักษามาตรฐาน แต่หลักสูตรพิเศษจะแยกจากกัน ปัจจุบันมีโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกตำบล โดยบางตำบลมี 3 – 4 แห่ง

3. การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีพ ได้แก่ มีเทียบเท่าทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

4. การศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ แบ่งเป็นระดับอนุปริญญา (Associate degree) และระดับ ปริญญา

5. การศึกษาต่อเนื่อง ได้แก่ เป็นการศึกษาสำหรับประชาชนที่พลาดโอกาสการศึกษาในระบบสาย สามัญและสายอาชีพ การศึกษาสามัญ 12 ปี ของเวียดนามนั้น มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประชาชน มีจิตสำนึกใน ความเป็นสังคมนิยม มีเอกลักษณ์ประจำชาติ และมีความสามารถในด้านอาชีพ ในอดีตการศึกษาสามัญของ เวียดนามมีเพียง 10 ปีเท่านั้น และไม่มีอนุบาลศึกษามาก่อนจนถึงปีการศึกษา 2532 - 2533 จึงมี การศึกษาถึง ชั้นปีที่ 9 ทั้งประเทศ จึงได้เรียกการศึกษาสามัญ 9 ปีนี้ว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน และเมื่อได้ขยายไปถึงปีที่ 12 แล้วจึงได้เรียกการศึกษาสามัญ 3 ปีสุดท้ายว่า มัธยมชั้นสูง ปี 2535-2536 ระบบการศึกษาสามัญในเวียดนาม จึงกลายเป็นระบบ 12 ชั้น เรียนทั่วประเทศ โดยเด็กที่เข้าเรียนในชั้นปีที่ 1 จะมีอายุย่างเข้า 6 ปี

6. มหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนาม

มหาวิทยาลัย 6 แห่งของเวียดนามติดอันดับในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก

1. มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนามสาขากรุงฮานอย
2. มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนามสาขานครโฮจิมินห์
3. มหาวิทยาลัยโปลีเทคนิคฮานอย
4. มหาวิทยาลัยวีเติน
5. มหาวิทยาลัยตันก๊กทั้ง
6. มหาวิทยาลัยเว้

นิตยสาร Times Higher Education ของอังกฤษได้ประกาศการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกปี2023 โดยเวียดนามมีมหาวิทยาลัย6แห่งติดอันดับรวมทั้งติดรายชื่อดังกล่าวเป็นครั้งแรก

7. ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างราชอาณาจักรไทยและสังคมสาธารณรัฐนิยมเวียดนาม

1. กระทรวงศึกษาธิการไทยกับกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมของเวียดนาม ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 ที่เมืองดานัง โดยครอบคลุมรูปแบบของความร่วมมือการสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่ และนักเรียน การแลกเปลี่ยนอุปกรณ์และข้อมูลการศึกษาในทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดประชุมและการสัมมนาด้วย ซึ่งมีสาขาความร่วมมือที่สำคัญ ดังนี้

- 1.1 การแลกเปลี่ยนนักวิชาการ ครู ผู้เชี่ยวชาญ และ นักเรียน/นักศึกษา
- 1.2 การแลกเปลี่ยนทุนการศึกษา
- 1.3 การพัฒนาความร่วมมือระดับทวิภาคี เครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา
- 1.4 การฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษาและครู
- 1.5 การเทียบโอนหน่วยกิต
- 1.6 การแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนและข้อมูลทางการศึกษา รวมถึงการจัดสัมมนาและนิทรรศการ

1.7 ความร่วมมือในสาขาเทคโนโลยีและสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ และการพัฒนาหลักสูตร

- 1.8 ความร่วมมือด้านการอบรมเด็กปัญญาเลิศ

2. ต่อมาในปี 2563 กระทรวงศึกษาธิการไทยกับกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมของเวียดนามได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา ฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2563 ณ ประเทศเวียดนาม และ 30 ธันวาคม 2563 ณ ประเทศไทย ซึ่งมีสาขาความร่วมมือที่สำคัญ ดังนี้

- 1.1 การอำนวยความสะดวกแก่คณาจารย์ อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และโครงการแลกเปลี่ยน นักศึกษา
- 1.2 การส่งเสริมการเชื่อมโยงโรงเรียนและสถาบันการศึกษา
- 1.3 การอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมครูและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา
- 1.4 การอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้นำการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร
- 1.5 ช่วยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการตรวจสอบวุฒิบัตร
- 1.6 การอำนวยความสะดวกในการสอนภาษาเวียดนามในประเทศไทยและการสอนภาษาไทยในเวียดนาม

- 1.7 ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจ

8. บทสรุป

ประเทศเวียดนามอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์จิ้น ดังนั้นประเทศจีนจึงเป็นผู้ก่อตั้งระบบการศึกษาในประเทศเวียดนามทั้งในแบบของรัฐและเอกชน ต่อมาในช่วงศตวรรษที่ 19 - 20 เมื่อเวียดนามตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของฝรั่งเศส มีการวางระบบการศึกษาใหม่ที่ใช้ทั้งภาษาฝรั่งเศสและเวียดนามควบคู่กัน โดยการศึกษาในระดับสูงจะใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นหลักการศึกษาในประเทศเวียดนาม

เป็นระบบกระจายอำนาจ โดยแต่ละจังหวัดมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาของเวียดนามแบ่งออกเป็นสองระบบ คือ การศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ แบ่งลักษณะของการจัดการศึกษาไว้ 5 ลักษณะ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาสามัญ (5 - 4 - 3) ระดับประถมศึกษา การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาต่อเนื่อง ระบบการศึกษาของเวียดนามเป็นระบบ 5 : 4 : 3 : 4 คือ ประถมศึกษา 5 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ปริญญาตรี 4 ปี และมหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนามยังติดลำดับในการจัดลำดับมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในโลก 6 แห่ง กระทรวงศึกษาธิการไทยกับกระทรวงศึกษาธิการ และฝึกอบรมของเวียดนาม ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา 66 โดยครอบคลุม รูปแบบของความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเจ้าหน้าที่ และนักเรียน การแลกเปลี่ยนอุปกรณ์และข้อมูลการศึกษาในทุกรูปแบบ ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมและการสัมมนาด้วย

บรรณานุกรม

- Kohtbantau, S. (n.d.). Assoc. Prof. Dr. Sunthorn Kohtbantau. Retrieved from <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2016-11/>.
- EEF Research. (n.d.). Fundamental School Quality Level (FSQL) in Vietnam. Retrieved from <https://research.eef.or.th/fsql-vietnam/>.
- Global Partnership for Education. (n.d.). Vietnam Education System. Retrieved from <https://www.ellobalpartnership.org/where-we-work/vietnam>.
- YouTube. (n.d.). [Video]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=0agdUz8J6UY>.
- Bureau of International Cooperation, Ministry of Education Thailand. (n.d.). Vietnam Education System. Retrieved from <https://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/vietnam-education-system.pdf>.
- Parliament of Thailand. (n.d.). ASEAN Observation. Retrieved from https://www.parliament.go.th/observation_asean/observation_view_detail.php?id=QklaMzE=.
- SEAMEO Secretariat. (n.d.). Main About SEAMEO. Retrieved from https://www.seameo.org/Main_about/91.
- Bureau of International Cooperation, Ministry of Education Thailand. (n.d.). Vietnam Education System. Retrieved from <https://www.bic.moe.go.th/images/stories/pdf>.
- EEF Research. (n.d.). Fundamental School Quality Level (FSQL) in Vietnam. Retrieved from <https://research.eef.or.th/fsql-vietnam/>.

Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (n.d.). PISA Thailand.

Retrieved from <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2016-11/>.

Academic Service Center, MCU. (2018). [PDF Document]. Retrieved from

<http://asc.mcu.ac.th/database/wp-content/uploads/2018/06/>.

ประวัติศาสตร์และพัฒนการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ History and Development of Education Management in Singapore

ปฐิธรรม สำเนียง

Pratitham Samniang

มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

Rattana Bundit University

อณณญาตา วัชรกรกุลพัฒน์

Oanyada Watchalakronkunlapat

เสาวนีย์ คงจิ๋ว

Saowanee Kongjiw

จิตารัตน์ แสงทอง

Tidarut Sangthong

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: Patitham@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 23 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

ประเทศสิงคโปร์เป็นอาณานิคมของอังกฤษในปี พ.ศ. 2367 ได้รับการปกครองตนเองภายในปี พ.ศ. 2502 กลายเป็นส่วนหนึ่งของประเทศมาเลเซียในปี พ.ศ. 2506 และเป็นอิสระในปี พ.ศ. 2508 ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์เข้มแข็ง และรับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก โดยเน้นการใช้วิธีการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เพื่อปลูกฝังและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ดังนั้น ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์จึงประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ทำให้นักศึกษาสามารถพึ่งพาตนเองได้นำระบบการศึกษาของ เคมบริดจ์ ยุโรป และอเมริกา มาเชื่อมโยงและผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อเป็นการหลอมรวมประเทศสิงคโปร์เข้ากันกับประเทศอื่นๆทั่วโลก รัฐบาลสิงคโปร์จึงตัดสินใจใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการของประเทศ ประเทศสิงคโปร์มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาแบบสองภาษา ซึ่งจะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถใช้ภาษาแม่ของตนได้ดีในขณะเดียวกันก็สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งสภาพแวดล้อมการศึกษา เช่นนี้ ถือเป็นการปูพื้นฐานที่ดีสำหรับ

การศึกษาต่อในประเทศยุโรปและอเมริกา มากกว่า 30% ของนักศึกษาต่างชาติ เมื่อจบการศึกษาจากประเทศสิงคโปร์แล้วและเลือกไปศึกษาต่อยังสหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย แคนาดา และประเทศอื่น ๆ ซึ่งเหตุผลข้างต้นดังกล่าวนี้เองจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ระบบการศึกษาของสิงคโปร์เป็นที่ยอมรับของประเทศยุโรปและอเมริกา

คำสำคัญ : ประวัติ, การศึกษา, ประเทศสิงคโปร์

Abstract

Singapore became a British colony in 1824, achieved self-governance in 1959, became part of Malaysia in 1963, and gained independence in 1965. The education system in Singapore absorbs and integrates influences from both Eastern and Western cultures, emphasizing a flexible teaching methodology to nurture and develop the potential of students. Consequently, Singapore's education system has been highly successful, enabling students to become self-reliant. It blends and integrates educational frameworks from Cambridge, Europe, and America to promote the country's economic development and enhance its integration into the global community. To achieve this, the Singaporean government decided to adopt English as the official language of the country. Singapore provides an environment conducive to bilingual education, allowing children to master their mother tongue while becoming fluent in English. This educational environment lays a solid foundation for further studies in Europe and America. Over 30% of international students graduating from Singapore choose to pursue higher education in countries such as the United Kingdom, Australia, Canada, and others. These factors contribute to the widespread recognition of Singapore's education system by European and American countries.

Keywords: History, Education, Singapore

1. ที่มาและความสำคัญของการศึกษาในประเทศสิงคโปร์

ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์เข้มแข็งและรับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก โดยเน้นการใช้วิธีการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เพื่อปลูกฝังและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ดังนั้นระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์จึงประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ทำให้นักศึกษาสามารถพึ่งพาตนเองได้นำระบบการศึกษาของเคมบริดจ์ ยุโรป และอเมริกามาเชื่อมโยงและผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อเป็นการหลอมรวมประเทศสิงคโปร์เข้ากันกับประเทศอื่นๆทั่วโลก รัฐบาลสิงคโปร์จึงตัดสินใจใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการของประเทศประเทศสิงคโปร์ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาแบบสองภาษา ซึ่งจะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถใช้ภาษาแม่ของตนได้ดีในขณะเดียวกันก็สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว

สาธารณรัฐสิงคโปร์ขึ้นชื่อด้านการศึกษามีคุณภาพสูงแห่งหนึ่งของโลก เพราะความเชื่อที่ว่า ประชากรคือทรัพยากรที่มีค่าที่สุดในประเทศ การศึกษาภาคบังคับของสิงคโปร์กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ 2 ภาษาควบคู่กันไปตั้งแต่ชั้นอนุบาล คือ ภาษาอังกฤษ (ภาษาหลัก) และเลือกเรียนภาษาแม่ อีกหนึ่งภาษา ได้แก่ จีน (จีนกลาง) มลายู หรือทมิฬ การบริหารการศึกษาของสิงคโปร์มี กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) เป็นหน่วยงานสูงสุดในการวางแผนและการนำไปสู่การ ปฏิบัติสิงคโปร์กำหนด การศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น 12 ปี สำหรับการศึกษาภาคบังคับใช้อายุเป็นเกณฑ์ ตั้งแต่ 6 - 15 ปี อัตราการรู้ หนังสือของประชากรที่มีอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 99.8 และอัตราการรู้หนังสือของ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปเท่ากับร้อยละ 96 ซึ่งเป็นไปตามประสิทธิภาพของระบบการศึกษาที่ขึ้นชื่อ ว่าดีที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

1. การศึกษาของประเทศสิงคโปร์มุ่งเน้นให้ประเทศสิงคโปร์เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และมีโรงเรียนที่ เน้นสอนให้นักเรียนเป็นนักคิด
2. การเปลี่ยนค่านิยมทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแรงงานหรือทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพในฐานะ ปัจเจกบุคคลที่พร้อมตอบสนองบริบทการพัฒนาและความท้าทายของประเทศ
3. เน้นการใช้วิธีการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เพื่อปลูกฝังและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา

3. ประวัติศาสตร์โดยย่อ

ในศตวรรษที่ 3 ของประวัติศาสตร์จีน มีการกล่าวถึงสิงคโปร์เป็นครั้งแรกในชื่อของโปหลัวซาง (Pu-Luo-Chung) ที่หมายถึงปลายสุดของคาบสมุทร เดิมสิงคโปร์เป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า เทมาเส็ก (Temasek) หรือ ทุมาสิก (Tumasik) มีกษัตริย์เป็นผู้ปกครอง ในศตวรรษที่ 13 เจ้าชายแสง นิลา อุตามา (Sang Nila Utama) แห่งปาเลมบัง (Palembang) (นครพระราชอาณาจักรศรีวิชัยประเทศอินโดนีเซีย) เดินทางออกมาแสวงหา สถานที่สำหรับสร้างเมืองใหม่และได้สร้างเมืองขึ้นที่บริเวณเกาะเทมาเส็กและเปลี่ยนชื่อเป็น สิงคโปร์ (Singapura) ในพ.ศ.2054 สิงคโปร์ตกเป็นเมืองขึ้นของโปรตุเกสในพ.ศ.2434 เซอร์ สแตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ (Sir Stamford Raffles) ตัวแทนของบริษัทบริติชอินเดียตะวันออก (The British East India Company) เดินทาง มาตกลงการค้ากับสุลต่านผู้ปกครองสิงคโปร์ โดยมีการลงนาม ทำข้อตกลงเพื่อให้สิทธิแก่อังกฤษในการก่อตั้ง สถานการค้าที่สิงคโปร์และจัดตั้งเป็นท่าเรือปลอดภาษี สำหรับประเทศ แถบเอเชียรวมถึงสหรัฐอเมริกาและ ตะวันออกกลาง และต่อมาก็ยึดครองสิงคโปร์ได้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 สิงคโปร์ตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่น แต่หลังจากสิ้นสุดสงคราม สิงคโปร์ ก็กลายเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษอีกครั้งในพ.ศ.2506 สิงคโปร์ได้รับเอกราช จากอังกฤษและเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐมาลายา หรือมาเลเซียในพ.ศ.2508 สิงคโปร์แยกตัวออกจาก มาเลเซีย และประกาศตัวเป็นเอกราช ตั้งแต่นั้นมาสิงคโปร์ก็ พยายามพัฒนาและปรับปรุงประเทศให้มีความ เจริญก้าวหน้า และประชากรมีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่สูงสุด

ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์เข้มแข็งและรับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก โดยเน้นการใช้วิธีการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เพื่อปลูกฝังและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ดังนั้นระบบ

การศึกษาของประเทศสิงคโปร์จึงประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ทำให้นักศึกษาสามารถพึ่งพาตนเองได้นำระบบการศึกษาของเคมบริดจ์ ยุโรป และอเมริกามาเชื่อมโยงและผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อเป็นการหลอมรวมประเทศสิงคโปร์เข้ากันกับประเทศอื่นๆทั่วโลก รัฐบาลสิงคโปร์จึงตัดสินใจใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการของประเทศประเทศสิงคโปร์ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาแบบสองภาษา ซึ่งจะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถใช้ภาษาแม่ของตนได้ดีในขณะเดียวกันก็สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งสภาพแวดล้อมการศึกษา เช่นนี้ ถือเป็นการปูพื้นฐานที่ดีสำหรับการศึกษาต่อในประเทศยุโรปและอเมริกา มากกว่า 30% ของนักศึกษาต่างชาติ เมื่อจบการศึกษาจากประเทศสิงคโปร์แล้วและเลือกไปศึกษาต่อยังสหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย แคนาดา และประเทศอื่น ๆ ซึ่งเหตุผลข้างต้นดังกล่าวนี้เองจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ระบบการศึกษาของสิงคโปร์เป็นที่ยอมรับของประเทศยุโรปและอเมริกา

4. พัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

ระบบการศึกษาของสิงคโปร์ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า นักเรียนแต่ละคนนั้นมีความถนัดและความสนใจแตกต่างกันไป ดังนั้นสิงคโปร์จึงมีการจัดระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่

ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ จำแนกได้ดังนี้

การศึกษาก่อนวัยเรียน

การศึกษาก่อนวัยเรียน ได้แก่ การศึกษาในชั้นอนุบาลและการดูแลเด็กโดยศูนย์ดูแลเด็กเล็ก โดยจะรับนักเรียนอายุ 3-6 ปี โรงเรียนอนุบาลในสิงคโปร์จะมีกระทรวงศึกษาธิการควบคุม และมีมูลนิธิของชุมชน หน่วยงานทางศาสนา และองค์กรทางธุรกิจและสังคมทำหน้าที่บริหาร

โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จะทำการเรียนการสอน 5 วันต่อสัปดาห์ และแบ่งการเรียนเป็นสองช่วงในแต่ละวัน ช่วงหนึ่งจะใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่งถึง 4 ชั่วโมง โดยทั่วไปจะสอนโดยใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาที่สอง ยกเว้นในโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนของชาวต่างชาติที่เข้ามาเปิดสอนในสิงคโปร์ การรับสมัครเรียนโรงเรียนอนุบาลและศูนย์ดูแลเด็กเล็กในสิงคโปร์แต่ละแห่งจะมีระยะเวลาต่างกันไปไม่แน่นอน แต่โดยส่วนใหญ่แล้วเปิดรับสมัครนักเรียนตลอดทั้งปี ผู้ปกครองจึงควรติดต่อทางโรงเรียนโดยตรงเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับ การรับสมัคร หลักสูตรการเรียนการสอน และเรื่องอื่น ๆ

ระดับประถมศึกษา

เด็กทุกคนในสิงคโปร์จะต้องใช้เวลาเรียน 6 ปีในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยการเรียนขั้นประถมต้น (foundation stage) 4 ปี ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 และชั้นประถมปลาย (orientation stage) อีก 2 ปี ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

ในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน วิชาหลักที่ได้เรียนคือ วิชาภาษาอังกฤษ ภาษาท้องถิ่น (Mother Tongue อันได้แก่ ภาษาจีน มลายู หรือทมิฬ ตามเชื้อชาติของตนเอง) คณิตศาสตร์ และวิชาเสริม อันได้แก่ ดนตรี ศิลปะหัตถกรรม สุขศึกษา และสังคมศึกษา ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์จะเริ่มเรียนกัน

ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นต้นไป และเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในตัวนักเรียนและทดสอบความถนัดของนักเรียนให้ตรงกับแผนการเรียนในระดับมัธยม ทุกคนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องทำข้อสอบ Primary School Leaving Examination (PSLE) ให้ผ่านเพื่อจบการศึกษาระดับประถม หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของสิงคโปร์ได้รับการยอมรับและนำไปเป็นตัวอย่างการเรียนการสอนจากนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาคณิตศาสตร์ การรับนักเรียนต่างชาตินั้นขึ้นอยู่กับจำนวนที่ว่างในแต่ละโรงเรียน

ระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาในสิงคโปร์มีหลายรูปแบบ ทั้งที่ให้ทุนทั้งหมดโดยรัฐบาล หรือเพียงส่วนเดียว หรือนักเรียนเป็นคนออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด นักเรียนในแผนการเรียนพิเศษ (Special และ Express) จะใช้เวลาเรียนเพียง 4 ปี ขณะที่นักเรียนในแผนการเรียนปกติ (Normal) จะใช้เวลาเรียน 5 ปี โดยนักเรียนในแผนการเรียนพิเศษจะสอบ Singapore-Cambridge General Certificate of Education ‘Ordinary’ (GCE ‘O’ Level) เมื่อเรียนครบ 4 ปี ส่วนนักเรียนหลักสูตรปกติที่ใช้เวลาเรียน 5 ปีนั้น จะสอบ Singapore-Cambridge General Certificate of Education ‘Normal’ (GCE ‘N’ Level) เมื่อถึงปีที่ 4 ก่อน แล้วจึงจะสามารถสอบ GCE ‘O’ Level เมื่อเรียนจบปีที่ 5

หลักสูตรวิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาจะประกอบด้วย วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ภาษาแม่ (จีน มลายู หรือทมิฬ) วิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนสามารถเลือกได้ว่าจะเรียนทางสายศิลป์ วิทยาศาสตร์ ธุรกิจการค้าหรือสายวิชาชีพ หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในสิงคโปร์ได้รับการยอมรับในระดับโลกว่า ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และมีความคิดสร้างสรรค์ การรับนักเรียนต่างชาติขึ้นอยู่กับจำนวนที่ว่างในแต่ละโรงเรียน

จูเนียร์ คอลเลจ / เตรียมอุดมศึกษา (Junior College)

เมื่อนักเรียนสอบ GCE ‘O’ Level ได้สำเร็จแล้ว นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับจูเนียร์ คอลเลจเป็นเวลา 2 ปี หรือศึกษาที่สถาบันกลางการศึกษา (centralised institute) เป็นเวลา 3 ปี เพื่อเตรียมศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย จูเนียร์ คอลเลจและสถาบันกลางการศึกษาจะสอนทุกอย่างเพื่อเตรียมตัวให้นักเรียนเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้ หลักสูตรหลักแบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือ วิชาความรู้ทั่วไป (General Paper) และภาษาแม่ เมื่อเรียนจบจูเนียร์ คอลเลจ นักเรียนจะต้องสอบ Singapore-Cambridge General Certificate of Education ‘Advanced’ (GCE ‘A’ Level) โดยเลือกวิชาสอบสูงสุดได้ 4 วิชา จากวิชาในหมวดศิลปะ วิทยาศาสตร์และธุรกิจการค้า

โพลีเทคนิค (Polytechnic)

หลักสูตรโพลีเทคนิคสร้างขึ้นเพื่ออบรมหลักสูตรที่หลากหลายให้แก่นักศึกษาที่ต้องการฝึกฝีมือในระดับประกาศนียบัตรและอนุปริญญา ในขณะนี้ สิงคโปร์มีสถาบันโพลีเทคนิค 5 แห่ง ได้แก่ Nanyang Polytechnic, Ngee Ann Polytechnic, Republic Polytechnic, Singapore Polytechnic, Temasek Polytechnic

สถาบันเหล่านี้มีหลักสูตรการสอนมากมายที่มุ่งเน้นให้สามารถไปประกอบอาชีพในอนาคต เช่น วิศวกรรม บริหารธุรกิจ การสื่อสารมวลชน การออกแบบดีไซน์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และหลักสูตรเฉพาะทาง อย่างเช่น การวัดสายตา วิศวกรรมทางทะเล การศึกษาเกี่ยวกับการเดินเรือ พยาบาล การเลี้ยงดูเด็กอ่อน และการทำภาพยนตร์ นักเรียนที่จบการศึกษาในจากโพลีเทคนิคเป็นที่นิยมของบริษัทต่าง ๆ เพราะได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ที่พร้อมจะเข้าสู่โลกแห่งเศรษฐกิจใหม่

สถาบันเทคนิคศึกษา สถาบันเทคนิคการศึกษา (Institute of Technical Education – ITE) เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของนักเรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาและต้องการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและความรู้ทางอุตสาหกรรมแขนงต่าง ๆ นอกจากโปรแกรมฝึกอบรมเต็มเวลาสำหรับนักเรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาแล้ว และยังมีโปรแกรมสำหรับผู้ใหญ่ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ของตนด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมอีกด้วย

มหาวิทยาลัย (Universities)

ในสิงคโปร์มีมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่

- มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (NUS)
- Nanyang Technological University (NTU)
- Singapore Management University (SMU)
- Singapore University of Technology and Design (SUTD)

มหาวิทยาลัยทั้งสามแห่งได้ผลิตนักศึกษาปริญญาที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับมากมาย นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยทั้งหมดยังให้โอกาสแก่นักศึกษาที่มีความรู้แต่ขาดทุนทรัพย์ โดยการให้ทุนเพื่อศึกษาและการวิจัยในระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (NUS) ก่อตั้งในปีค.ศ. 1905 เปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงมานาน เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี กฎหมาย ศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ และแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนินยาง (NTU) ก่อตั้งขึ้นในปีค.ศ. 1981 เป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการสอนและการวิจัยด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี ต่อมาได้ร่วมกับวิทยาลัยครู (National Institute Education – NIE) เพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาการบัญชี บริหารธุรกิจและสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยการจัดการแห่งสิงคโปร์ (SMU) ก่อตั้งขึ้นในปี 2000 โดยเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแต่บริหารจัดการแบบเอกชน เน้นการเรียนการสอนด้านธุรกิจการจัดการ

Singapore University of Technology and Design (SUTD) ก่อตั้งขึ้นในปี 2011

มหาวิทยาลัยนานาชาติในสิงคโปร์

นอกจากมหาวิทยาลัยของสิงคโปร์เองแล้ว สิงคโปร์ยังมีมหาวิทยาลัยนานาชาติระดับโลกมาเปิดสาขาหลายสถาบัน อาทิ มหาวิทยาลัย INSEAD ซึ่งติด 1 ใน 10 มหาวิทยาลัยดีเด่นของโลก และได้ลงทุนเป็นจำนวนเงินถึง 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณศูนย์วิทยาศาสตร์ นับเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยทางด้านธุรกิจนานาชาติมาตั้งวิทยาเขตเต็มรูปแบบในเอเชีย และในปี ค.ศ. 2000 University of Chicago Graduate School of Business ได้มาเปิดคณะธุรกิจและเลือกสิงคโปร์เป็นวิทยาเขตถาวรแห่งแรกในเอเชียเช่นกัน

สถาบันการศึกษาเอกชน ในสิงคโปร์คุณสามารถเลือกได้ว่าอยากเรียนสถาบันการศึกษาเอกชนแบบไหน เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาเอกชนมากมายที่เปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ กันไปมากกว่า 300 สถาบัน ตั้งแต่ธุรกิจ เทคโนโลยี ศิลปะ จนถึงโรงเรียนสอนภาษา เพื่อตอบสนองความต้องการของคนสิงคโปร์เองและนักเรียนจากต่างชาติ นักเรียนสามารถเลือกได้ว่าจะเรียนหลักสูตรระดับใดได้ในสถาบันการศึกษาเอกชน ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญา จนถึงปริญญาในระดับต่าง ๆ โดยที่สถาบันการศึกษาเอกชนในสิงคโปร์มีมหาวิทยาลัยพันธมิตรมากมายจากสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย จึงทำให้นักเรียนได้สัมผัสกับบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อม อย่างไม่รู้ดี เนื่องจากแต่ละสถาบันจัดรับสมัครและการสอบขึ้นเอง นักเรียนจึงต้องติดต่อกับแต่ละโรงเรียนโดยตรงหากสนใจและต้องการข้อมูลเพิ่มเติมและเมื่อสนใจในสถาบันการศึกษาเอกชนใด คุณต้องมั่นใจก่อนเลือกเรียนว่าหลักสูตรนั้น ๆ ครอบคลุมทุกอย่างที่คุณต้องการ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรวิชา : ประกาศนียบัตรที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น บริการสำหรับนักเรียนต่างชาติ เช่น การอำนวยความสะดวกในการทำวีซ่า การปฐมนิเทศและอาจารย์-ที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนต่างชาติ เป็นต้น โรงเรียนนานาชาติ โรงเรียนที่สอนหลักสูตรต่างประเทศหรือโรงเรียนนานาชาติได้เปิดโอกาสให้น้อง ๆ ได้ศึกษาหาความรู้ในแบบเดียวกับประเทศต้นกำเนิดของโรงเรียน โรงเรียนเหล่านี้จัดทะเบียนถูกต้องกับกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสิงคโปร์ และมีการวางแผนหลักสูตรการศึกษาเหมือนกับโรงเรียนในประเทศนั้น โดยปกติโรงเรียนนานาชาติที่เข้ามาเปิดในสิงคโปร์จะมีทั้งนักเรียนจากต่างประเทศและชาวต่างชาติจากชาตินั้น ๆ ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในสิงคโปร์เป็นการชั่วคราว บางโรงเรียนจะกำหนดคุณสมบัติขั้นต้นของนักเรียนที่มาสมัครเช่น สัญชาติ หรือความสามารถทางด้านภาษา ค่าเล่าเรียนในแต่ละปีจะแตกต่างกันไปตามแต่ละโรงเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 4,600 - 14,000 เหรียญสิงคโปร์ต่อปี สำหรับชั้นเรียนเด็กเล็ก และ 6,000-18,000 เหรียญสิงคโปร์ต่อปี สำหรับชั้นเรียนเด็กโต ทั้งนี้ การจัดสอบและการปิดเทอมก็แตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียนด้วยเช่นกัน

โรงเรียนชั้นนำสองแห่งของสิงคโปร์ นั่นคือ Anglo-Chinese School (ACS) และ Hwa Chong Institution ได้ก่อตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนขึ้นโดยเริ่มรับนักเรียนเข้าศึกษาครั้งแรกในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548

โรงเรียนทั้งสองแห่งที่จัดตั้งขึ้นนั้น ได้เปิดการเรียนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับหลังจบระดับมัธยมศึกษา ACS International จะมีหลักสูตร GCSE นานาชาติและหลักสูตรอนุปริญญาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายนานาชาติ (International Baccalaureate Diploma Programme) ขณะที่ Hwa Chong International จะมีหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา และก่อนมหาวิทยาลัยซึ่งจะได้รับประกาศนียบัตร GCE A Level ในขั้นสูงสุด

5. บทสรุป

โดยสรุปแล้ว ประเทศสิงคโปร์นี้มีกษัตริย์เป็นผู้ปกครอง ในศตวรรษที่ 13 เจ้าชายแสง นิลา อูตามา แห่งปาเลมบังเดินทางออกมาแสวงหาสถานที่สำหรับสร้างเมืองใหม่และได้สร้างเมืองขึ้นที่บริเวณเกาะเทมาเส็ก และเปลี่ยนชื่อเป็นสิงคโปร์ในพ.ศ.2054 สิงคโปร์ตกเป็นเมืองขึ้นของโปรตุเกสใน พ.ศ.2434 เซอร์ สแตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ ตัวแทนของบริษัทบริติชอินเดียนตะวันออก เดินทางมาตกลงการค้ากับสุลต่านผู้ปกครองสิงคโปร์

โดยมีการลงนามทำข้อตกลงเพื่อให้สิทธิ์แก่อังกฤษในการก่อตั้งสถานีการค้าที่สิงคโปร์ และจัดตั้งเป็นท่าเรือปลอดภาษี สำหรับประเทศ แถบเอเชียรวมถึงสหรัฐอเมริกาและตะวันออกกลาง และต่อมาก็ยึดครองสิงคโปร์ไว้ได้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 สิงคโปร์ตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่นแต่หลังจากสิ้นสุดสงคราม สิงคโปร์ ก็กลายเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษอีกครั้งใน พ.ศ.2506 สิงคโปร์ได้รับเอกราชจากอังกฤษและเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐมาลายา หรือมาเลเซียใน พ.ศ.2508 สิงคโปร์แยกตัวออกจากมาเลเซียและประกาศตัวเป็นเอกราช ตั้งแต่นั้นมาสิงคโปร์ก็ พยายามพัฒนาและปรับปรุงประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และประชากรมีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่สูงสุด

ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์เข้มแข็งและรับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก โดยเน้นการใช้วิธีการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เพื่อปลูกฝังและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ดังนั้นระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์จึงประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ทำให้นักศึกษาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ระบบการศึกษาของสิงคโปร์ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า นักเรียนแต่ละคนนั้นมีความถนัดและความสนใจแตกต่างกันไป ดังนั้น สิงคโปร์จึงมีการจัดระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ ได้แก่ การศึกษาก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จูเนียร์ คอลเลจ / เตรียมอุดมศึกษา โพลีเทคนิค มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยนานาชาติในสิงคโปร์

บรรณานุกรม

- Wong, L. K. (n.d.). **Singapore: Its Growth as an Entrepot Port, 1819-1941**. Retrieved May 31, 2022.
- World Bank. (n.d.). **World Bank Open Data**. Retrieved from <https://data.worldbank.org>.
- International Monetary Fund. (2006). **World Economic Outlook Database, September 2006**. Retrieved from <https://www.imf.org/en/Data>.
- Hands-On Education Consultants. (n.d.). **Education System in Singapore**. Retrieved from <https://www.hands-on.co.th/study-in-singapore/study-information/education-system/>.

ประวัติศาสตร์และพัฒนากิจการการศึกษาของประเทศไทยฟิลิปปินส์ History and Development of Education Management in the Philippines

ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน

Natthapong Malison

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Phranakhon Rajabhat University

นิตยา คำพันธ์

Nitiya khampan

จันทร์นิภา ไชยภูมิ

Channipa chaiphum

แสงดาว คำมุงคุณ

Saengdao kammungkun

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: nuthapong.malisorn@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 23 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

ประวัติศาสตร์และการพัฒนากิจการการศึกษาของประเทศไทยฟิลิปปินส์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากระบบการศึกษาที่ไม่เป็นทางการในยุคก่อนการล่าอาณานิคม ซึ่งเน้นการเรียนรู้จากครอบครัวและชุมชน ต่อมาเมื่อสเปนเข้ามาปกครอง ระบบการศึกษาได้รับการเปลี่ยนแปลงให้มีความเป็นทางการมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการสอนศาสนาและวัฒนธรรมของชาวสเปน ในยุคอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา การศึกษาภาคบังคับถูกนำมาใช้ ทำให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น และภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาหลักในการสอน ในยุคหลังสงครามโลก ระบบการศึกษายังคงได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน บทความนี้จะสำรวจพัฒนาการเหล่านี้และบทบาทของการศึกษาในการพัฒนาสังคมฟิลิปปินส์ในปัจจุบัน

คำสำคัญ : การศึกษา, ประวัติ, ระบบการศึกษา

Abstract

This study explores the history and evolution of education in the Philippines from its early stages to the present. In the pre-colonial era, education was informal, focusing on learning within families and communities. During Spanish colonization, the education system became more formalized, emphasizing religious teachings and Spanish culture. Under American rule, compulsory education was introduced, making education more accessible to all citizens, with English established as the primary medium of instruction. Post-World War II, the education system underwent continuous reforms to align with the needs of society and the labor market. This article examines these developments and highlights the role of education in shaping contemporary Philippine society.

Keyword : education, history, educational system

1. ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์มีที่มาจากระบบการเรียนรู้ที่พัฒนาผ่านยุคสมัยต่าง ๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากอาณานิคมและมหาอำนาจที่เข้ามาปกครองประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสเปนหรือสหรัฐอเมริกา ระบบการศึกษาที่หลากหลายเหล่านี้เป็นผลมาจากความพยายามในการสร้างความรู้และทักษะให้กับประชากร เพื่อเตรียมพร้อมให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทางการศึกษานี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ ความสำคัญของการศึกษาในฟิลิปปินส์มีหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความสามารถของประชากรในด้านต่าง ๆ เช่น วิชาการ ทักษะวิชาชีพ และความรู้ทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นปัจจัยสำคัญในการสื่อสารและทำงานในตลาดโลก อีกทั้งการศึกษาในฟิลิปปินส์ยังส่งผลต่อการสร้างความเท่าเทียมทางสังคม ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้คนจากทุกชนชั้นสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์พัฒนาการของระบบการศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อทำความเข้าใจผลกระทบของการล่าอาณานิคมโดยสเปนและสหรัฐอเมริกาที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาในฟิลิปปินส์
3. เพื่อสำรวจบทบาทของภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาของฟิลิปปินส์และความสำคัญของภาษาอังกฤษในการพัฒนาประชากร
4. เพื่อประเมินการพัฒนาของระบบการศึกษาในยุคหลังได้รับอิสรภาพและการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

5. เพื่อทำความเข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของประชากรฟิลิปปินส์

3. ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ด้านการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2523 รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้เริ่มส่งเสริมนโยบายด้านการ ศึกษาเพื่อดึงดูดนักศึกษาต่างชาติ เข้าประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 รัฐได้เพิ่มนโยบายสนับสนุนให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการศึกษาแห่งเอเชีย (Education Center in Asia) โดยอำนวยความสะดวกในการออกวีซ่าให้นักเรียนต่างชาติ และจัดโปรแกรม แลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันการศึกษาในฟิลิปปินส์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ รวมถึงปรับปรุงระบบ การศึกษาและคุณภาพบุคลากร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดรับ นักศึกษาต่างชาติด้วย ทุกวันนี้ฟิลิปปินส์ เป็นอีกชาติในอาเซียนที่มีแนวโน้มว่าจะกลายเป็น ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยเฉพาะการเรียนด้านภาษาอังกฤษ (English Language Courses) กลายเป็นสาขายอดนิยมในหมู่นักเรียน ต่างชาติ ปัจจุบันมีนักเรียนเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาของฟิลิปปินส์กว่า 2,100 แห่ง ฟิลิปปินส์ยังถือเป็นผู้ ริเริ่มโครงการ ASEAN Children's Forum (ACF) ซึ่งเป็นโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านสังคมและ วัฒนธรรมในอาเซียน โดยร่วมกับประเทศไทย ซึ่งทั้งสองประเทศได้ดำเนินการก่อตั้งภาคีความร่วมมือระหว่าง ผู้ปฏิบัติงาน นักการศึกษา และสถาบันการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ในอาเซียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ พัฒนาบุคลากร กำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน และการศึกษารวมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนและ การประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในอาเซียน โดยมีเป้าหมายสุดท้าย คือ การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับ ประชากรอาเซียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานนอกจากนี้ฟิลิปปินส์ยังได้ดำเนินการนำร่อง และให้การสนับสนุนการบูรณาการทางการศึกษาในภูมิภาค โดยการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของ อาเซียนในเวทีโลก และได้ดำเนินการต่าง ๆ เช่น

1) ริเริ่มโครงการ 2 ภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดย ฟิลิปปินส์ได้ดำเนินยุทธศาสตร์เรื่อง ดังกล่าวในโรงเรียนระดับประถม

2) เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการศึกษา จัดการศึกษาปฐมวัยและการเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน เสริมสร้างความแข็งแกร่งของการ พัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย โดยจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการ จัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อแบ่งปันในภูมิภาค

3) บูรณาการด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศในหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้นักเรียนในอาเซียนสามารถ เรียนรู้ผ่านสื่อการศึกษาทางเว็บไซต์หรือสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

4) ริเริ่มโครงการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส (Reaching the Unreached Children) ภายใต้ กรอบการดำเนินงานขององค์การ รัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEAMEO ฟิลิปปินส์ยัง นับเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสในอาเซียน เพราะมีการทำงานตามแนวนโยบายที่ สนับสนุนการศึกษาให้ผู้ด้อยโอกาสอย่างครอบคลุมและหลากหลาย เช่น

4.1) การจัดระบบการติดตามนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน และประชากรกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการศึกษา

4.2) การจัดการศึกษาในภาวะวิกฤต (Education in Emergencies) เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น ไต้ฝุ่น สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น ในส่วนภูมิภาคฟิลิปปินส์ได้จัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติและภาวะฉุกเฉินต่างๆ โดยร่วมดำเนินการกับ อินโดนีเซีย ทั้งนี้ฟิลิปปินส์ยังมีความร่วมมือทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะกับองค์การซีมีโอ หรือ องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization: SEAMEO) โดยรับเป็นประเทศแกนนำในการดำเนินโครงการ

4.3) โครงการ ได้แก่ การศึกษาในสถานการณ์ฉุกเฉิน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและการพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย

นโยบายด้านการศึกษาและจุดเน้นด้านการศึกษา

1. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของการพัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย โดยฟิลิปปินส์มีแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อแบ่งปันในภูมิภาค

2. การจัดการศึกษาในสภาวะวิกฤต (Education in Emergencies) เพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติ เช่นไต้ฝุ่น สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น

3. การใช้ ICT ในการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อการศึกษาทางเว็บไซต์ หรือสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่าง ๆ

4. โครงการภาษาแม่ - ทวิภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยฟิลิปปินส์ได้ดำเนินยุทธศาสตร์เรื่องดังกล่าวในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

5. การเรียนการสอนแบบคละชั้น เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในประเด็นด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนคละชั้น วิธีการสอน และการดำเนินด้านนโยบาย เป็นต้น

6. การดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ด้อยโอกาส ภายใต้กรอบการดำเนินงาน ของซีมีโอ

7. การดำเนินงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายนักเรียนและการเทียบโอนคุณวุฒิ

4. นโยบายทางการศึกษาในยุคที่เป็นอาณานิคมของสเปน

หลังจากที่ฟิลิปปินส์ตกเป็นอาณานิคมของสเปนอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1571 ระบบการศึกษาใน ฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากนโยบายของจักรวรรดิสเปน สิ่งหนึ่งที่ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญในการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาในสมัยนั้น คือ ระบบการศึกษาแบบคาทอลิก โดยศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาระบบการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัยภายในฟิลิปปินส์ เพราะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของสเปนในการเผยแผ่คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกในฟิลิปปินส์ ปัจจัยที่ส่งผลให้ศาสนาจักรโรมันคาทอลิกประสบความสำเร็จในการปฏิรูประบบการศึกษาในประเทศฟิลิปปินส์คือ ปัจจัยด้านการถือครองที่ดิน เหตุเพราะศาสนาโรมันคาทอลิกถือครองที่ดินเป็นจำนวนมากภายใน

ฟิลิปปินส์ ซึ่งส่งผลให้นักบวชนิกายโรมันคาทอลิกมีอิทธิพลและมีอำนาจมากในการปฏิรูประบบการศึกษา และประสบความสำเร็จในการเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกภายในฟิลิปปินส์

5. นโยบายการศึกษาหลังยุคที่เป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกาจนถึงปัจจุบัน

นโยบายการศึกษาของฟิลิปปินส์ยังคงเป็นไปในรูปแบบอเมริกันที่เน้นภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอน ในขณะที่เดียวกันสถาบันทางการศึกษาหลายต่อหลายแห่งยังคงขึ้นตรงต่อระบบการศึกษาแบบคาทอลิก อาทิ มหาวิทยาลัย ดา ลา ซาน (De La Salle University) และมหาวิทยาลัยอาเตเนโอ เด มานิล่า (Ateneo de Manila University) เป็นต้น การที่นโยบายทางการศึกษาของฟิลิปปินส์ถูกควบคุมโดยประเทศเจ้าอาณานิคมอย่างสเปนและสหรัฐอเมริกาส่งผลดีและผลเสียแตกต่างกันไป ผลดีสำหรับฟิลิปปินส์คือ ระบบการศึกษาของฟิลิปปินส์มีคุณภาพ มีมาตรฐานและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผ่านการปฏิรูปทางการศึกษาของสเปน รวมไปถึงการที่ประชาชนภายในประเทศมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นภายใต้ระบบการศึกษาแบบอเมริกัน ผลเสียภายใต้การปกครองโดยสเปนและสหรัฐ คือ การถูกกลืนวัฒนธรรมในการกำหนดทิศทางทางการศึกษาด้วยตัวเอง อาทิประชาชนฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลและกฎเกณฑ์ต่างๆ ภายใต้ระบบการศึกษาแบบคาทอลิก หรือการที่เอกลักษณ์ ของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมและภาษาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และมีความสำคัญที่น้อยลงภายใต้ระบบการศึกษาแบบอเมริกัน

ระบบการศึกษาของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การศึกษาแบบ ที่เป็นทางการนั้นมีลำดับขั้นตอนของการเรียนอยู่ 3 ระดับ คือ

- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษา
- ระดับอุดมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ในระดับประถมศึกษาจะใช้เวลาศึกษาภาคบังคับ 6 ปี ที่โรงเรียนของรัฐบาล หรือ 7 ปี ในโรงเรียนของเอกชน นอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยซึ่งนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้โดยการศึกษาในระดับนี้รวมไปถึงการเรียนชั้นอนุบาลและอาจเป็นหลักสูตรเตรียมประถมศึกษาได้ นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 3 หรือ 4 ปีจะเข้าเรียนในสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนจนกระทั่งมีอายุครบ 5 - 6 ปี จึงจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งในตอนท้ายของแต่ละปีการศึกษา นักเรียนจะได้รับการเลื่อนระดับ จากระดับชั้นหนึ่งไปอีกระดับหนึ่ง โดย ถือว่าพวกเขาผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้สำหรับชั้นนั้นๆ นักเรียนจะได้รับการจัดอันดับในทุก ๆ วิชาสี่ครั้งในช่วงปีการศึกษา โดยทั่วไประบบคะแนนสะสมจะใช้เป็นพื้นฐานในการเลื่อนตำแหน่ง เพื่อให้ผ่านเกรด นักเรียนต้องได้รับคะแนนอย่างน้อย 75 คะแนนจาก 100 หรือเจ็ดสิบห้าเปอร์เซ็นต์

ระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาใช้เวลาสี่ปีโดยนักเรียนต้องเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายก่อนนักเรียน ส่วนใหญ่ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาจะมีอายุ 12 ปีและเรียนจบเมื่ออายุ 15 ปี ในระดับมัธยมศึกษา มีโรงเรียนหลักอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนมัธยมทั่วไป ซึ่งมีนักเรียนประมาณร้อยละ 90 เปอร์เซนต์ ของ

นักเรียนมัธยมปลายทั้งหมดเข้าเรียน และโรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษา นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนหลายแห่งที่ถือว่าเป็น "โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์" ซึ่งรับนักเรียนที่แสดงความสามารถพิเศษทาง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยีในระดับประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมสายอาชีพในฟิลิปปินส์แตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปตรงที่พวกเขาให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมสายอาชีพ การค้าและศิลปะเชิงปฏิบัติมากกว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

นักเรียนในโรงเรียนมัธยมทั่วไปจะต้องเรียนและผ่านหลักสูตรที่หลากหลาย ประกอบด้วยภาษาหรือศิลปะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษและภาษาฟิลิปปินส์) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมศาสตร์ (รวมถึงมานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์และการปกครองของฟิลิปปินส์ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสังคมวิทยา) นักเรียนยัง ต้องรับการฝึกอบรมพัฒนาเยาวชน (รวมถึงพลศึกษา สุขศึกษา ดนตรี และการฝึกกองทัพพลเมือง) ศิลปะปฏิบัติ (รวมถึงคหกรรมศาสตร์ การเกษตรและการประมง ศิลปะอุตสาหกรรมและการประกอบการ) การศึกษาคำนิยมและวิชาเลือกบางวิชา รวมทั้งวิชาจากทั้งทางวิชาการและสายอาชีพ

ระดับอุดมศึกษา

ระดับอุดมศึกษานั้นนักเรียนส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 16 ปี การศึกษาระดับนี้แบ่งเป็นระดับปริญญาตรีปริญญาโทและปริญญาเอกในหลากหลายสาขาวิชา นอกจากนี้ การศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษายังรวมถึงหลักสูตรอาชีวศึกษาแบบ 2 หรือ 3 ปีที่อาจไม่มีการมอบปริญญาก็ได้

การศึกษาในระดับปริญญาตรี

หลักสูตรปริญญาตรีในฟิลิปปินส์มีระยะเวลาอย่างน้อยสี่ปี โดยทั่วไปแล้วสองปีแรกจะทุ่มเทให้กับการศึกษาหลักสูตรการศึกษาทั่วไป (63 หน่วยกิต) โดยทุกชั้นเรียนจะนับเป็นวิชาเอกที่นักเรียนจะต้องเรียนในสองปีสุดท้าย หลักสูตรปริญญาตรีบางหลักสูตรใช้เวลาเรียนห้าปีแทนที่จะใช้เวลาเรียนสี่ปี รวมถึงหลักสูตรเกษตรกรรมเภสัชศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์

การศึกษาในระดับปริญญาโท

โดยทั่วไปแล้วการศึกษาในระดับปริญญาโทในฟิลิปปินส์จะใช้เวลาเรียนสองปีสำหรับนักศึกษาเต็มเวลาโดยจบด้วยการทำวิทยานิพนธ์ย่อยหรือการสอบวัดผล ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาระดับปริญญาโทต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยเท่ากับหรือดีกว่า 2.00 ร้อยละ 85 หรือเกรดเฉลี่ย B ปริญญา วิชาชีพบางประเภท เช่น กฎหมายและการแพทย์ จะเริ่มหลังจากปริญญาตรีใบแรก อย่างไรก็ตาม โปรแกรมเหล่านี้มีระยะเวลามากกว่าการศึกษาปกติสองปี

การศึกษาในระดับปริญญาเอก

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตในฟิลิปปินส์หรือที่เรียกว่าปรัชญาดุษฎีบัณฑิตเกี่ยวข้องกับหลักสูตรจำนวนมาก เช่นเดียวกับวิทยานิพนธ์ที่อาจประกอบด้วยหนึ่งในห้าถึงหนึ่งในสามของเกรดสุดท้าย การรับเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกหลักสูตรหนึ่งของประเทศนั้นมีการคัดเลือกอย่างมาก โดยต้องมีวุฒิปริญญาโทเป็นอย่างน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย B หรือดีกว่า หลักสูตรปริญญาเอกส่วนใหญ่มีระยะเวลามากกว่าปริญญาโทสองถึงสี่ปี ไม่นับเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ หัวข้อวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่

การศึกษาแบบไม่เป็นทางการ

การศึกษาแบบไม่เป็นทางการซึ่งรวมถึงการรับความรู้นอกโรงเรียนนั้น มีวัตถุประสงค์หลักสำหรับผู้เรียนกลุ่มเฉพาะ เช่น เยาวชนหรือผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้ ตัวอย่างเช่น หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือซึ่งบูรณาการการเขียนและการอ่านเบื้องต้นเข้ากับทักษะในชีวิตประจำวัน

6. บทสรุป

การศึกษาของฟิลิปปินส์มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและอิทธิพลจากต่างประเทศ การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร การพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญของฟิลิปปินส์ในการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต

บรรณานุกรม

รายงานการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศในอาเซียน. (ม.ป.ป.).

สีดา สอนศรี. (2530). การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศฟิลิปปินส์ (ค.ศ.1972-1986). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม. (ม.ป.ป.). ความสอดคล้องของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศไทยกับกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรมของประเทศอื่นๆ ในอาเซียน. กระทรวงยุติธรรม.

บทวิจารณ์หนังสือ : นิทานชาดกจากพระไตรปิฎก เล่ม 1

Book Review: Jataka Tales from the Tripitaka, Volume 1

จักรพงษ์ ทิพสุนะนิน

Jakkapong Thipsungnoen

สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 14

Office of the General Buddhist Education Area 14

พระมหาหรรษา สันต์ วสนโต

Phramaha Wasan Wasanto

นักวิชาการอิสระ

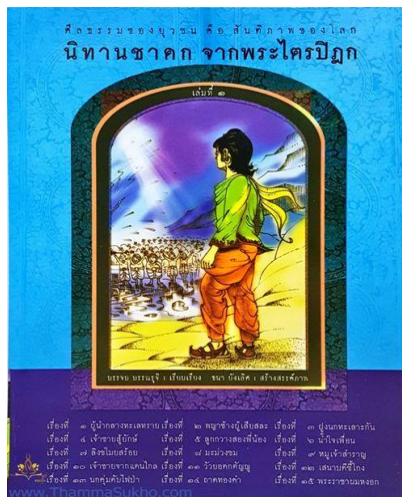
Independent Scholar

E-Mail: Pumjakkapong@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 23 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

ชื่อเรื่อง: นิทานชาดกจากพระไตรปิฎก เล่ม 1

ผู้แต่ง: บรรจบ บรรณรุจิ

จัดพิมพ์โดย: สถาบันบันลือธรรม

ISBN: 978-974-7251-68-5

จำนวนหน้า: 155 ราคา: 60 บาท

1. เหตุผลการเลือกวิจารณ์หนังสือเล่มนี้

หลังจากได้อ่านและพิจารณาถึงความจำเป็นมาของหนังสือแล้ว ก็นึกย้อนกลับไปในช่วงที่เรายังเด็ก เวลาที่ผู้ใหญ่จะสอนหรือห้ามอะไรเราก็จะห้ามปราม โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่ท่านได้สั่งสมมาต่าง ๆ นานาจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องห้ามออกไปข้างนอกบ้านเวลากลางคืน เพราะผีจะหลอกบ้าง จะกัดบ้าง เรื่องห้ามเราไปไหนมาไหนคนเดียว เพราะจะมีคนมาลักพาเราไปบ้าง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นคำสอนที่ท่าน

ได้ผ่านประสบการณ์มา จึงทำให้คิดว่า ถ้าท่านได้รู้ได้ฟังได้อ่านหนังสือเล่มนี้ ท่านก็น่าจะสอนเราให้ดำเนินชีวิตตามแนวทางพุทธหรือตามพุทธวิธีแบบนี้เหมือนกัน ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นพุทธปรัชญาแบบชาวบ้านก็ได้

2.เค้าโครงและเนื้อหาของหนังสือโดยสังเขป

หนังสือเล่มนี้ ท่านอาจารย์บรรจบ บรรณรุจิ ได้เรียบเรียงขึ้นตามคำเสนอของธรรมสภาและสถาบันสันติธรรม เพื่อให้ลูกหลานและเยาวชนได้มีหนังสือนิทานธรรมที่ดีไว้ศึกษา หนังสือนี้ใช้คำว่าผู้เรียบเรียง ซึ่งอาจหมายถึงท่านได้รวบรวมมาจากพระไตรปิฎกและอรรถกถาทั้งหมด แต่ก็เป็นการแปลสำนวนอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เหมาะกับผู้อ่านที่เน้นเยาวชนและผู้สนใจทั่วไป โครงสร้างของหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยคำนำจากธรรมสภา สารบัญ จากนั้นเริ่มด้วยนิทานชาดก จากพระไตรปิฎก จำนวน 15 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีเนื้อหาเฉพาะที่เล่าเป็นเรื่องราว/เป็นนิทานไว้เท่านั้น และเมื่อจบแต่ละเรื่องแล้วจะสรุปเป็นเชิงให้แนวทาง ๆ ความคิดไว้ใน การดำเนินชีวิต ดังจะกล่าวต่อไป

เนื้อเรื่องที่ 1 “ผู้นำกลางทะเลทราย” กล่าวถึง พ่อค้าที่ต้องพาลูกน้องไปขายสินค้าที่ต่างเมือง ซึ่งต้องผ่านทะเลทรายระยะทาง 960 กิโลเมตร ซึ่งเมื่อเดินทางไปเรื่อย ๆ จนใกล้จะออกจากทะเลทรายได้แล้ว แต่ปรากฏว่าคนนำทางพาหลงทาง ทำให้เสียเวลาเพิ่ม มีหน้าซำ ซ้ำวปลาอาหารก็หมดแล้ว จึงจำเป็นต้องหาน้ำมากินประทังชีวิตกัน ลูกน้องก็ขุดหาน้ำตามลูกพี่บอกแล้ว แต่ก็ไม่เจอน้ำสักที ก็เกิดความท้อแท้จนเลิกทำการขุดต่อ แต่ลูกพี่นั้นก็กลับขุดต่อไปเรื่อย ๆ จนในที่สุดก็ทำให้เจอน้ำจนได้ ทุกคนจึงรอดตายไปได้

เนื้อเรื่องที่ 2 “พญาช้างผู้เสียสละ” กล่าวถึง พรานป่าเดินทางเข้าไปในป่าแล้วหาทางออกไม่เจอ จนไปพบกับพญาช้าง พญาช้างก็ช่วยพรานป่าคนนั้นให้ออกจากป่าไป แต่พรานป่ากลับคิดว่า ช้างนี้มีางสวยงามมาก ถ้ามีโอกาสจะมาตัดไปขายเอาเงินเอาทองเลี้ยงชีพได้ จนในวันหนึ่งก็มีคนอยากได้งาที่วานั้น เขาก็เข้าป่าไปหาพญาช้างที่เคยช่วยตนไว้ และขอตัดงาด้วยถึง 3 ครั้ง จนพญาช้างไม่เหลืองาและได้รับความเจ็บปวดมาก ถึงขนาดนั้นพญาช้างไม่ว่าอะไรเลย แต่ก็เกิดเหตุที่ไม่คาดฝันทำให้พรานป่าคนนั้นต้องตายไป ด้วยความไม่รู้จักพอของตนเอง

เนื้อเรื่องที่ 3 “ฝูงนกทะเลาะกัน” กล่าวถึง นายพรานไปหาจับนกกระจาบที่ทุ่งนาแล้วไม่ได้นกเลยสักตัว เพราะพวกนกพากันยกแหที่นายพรานเหยียงลงไปจับ เอาไปไว้ที่พุ่มหนามแล้วพากันบินหนีไปได้ แต่ตอนหลังพวกนกเกิดการทะเลาะกันแตกความสามัคคีกันเป็นฝักเป็นฝ่าย แต่ละตัวไม่ช่วยกันยกแหของนายพรานขึ้น แล้วพากันบินหนีไปเหมือนเดิมจึงทำให้ทุกตัวที่แตกความสามัคคีนั่นตายหมด

เนื้อเรื่องที่ 4 “เจ้าชายผู้ยั่วยุ” กล่าวถึง เจ้าชายปัญจารุทที่ได้เรียนวิชาศิลปศาสตร์จนสำเร็จชำองดีแล้ว เมื่อเดินเข้าป่าไปเจอกับยักษ์ที่คอยจับคนกินเป็นอาหาร ก็ได้สู้กับยักษ์ทุกวิถีทาง จนในที่สุดแม้เจ้าชายจะไม่สามารถสู้ยักษ์ได้ แต่ด้วยความที่เป็นคนกล้าหาญและชาญฉลาดของเจ้าชาย ยักษ์ก็ไม่สามารถจะทำอันตรายต่อเจ้าชายได้เหมือนกัน และเจ้าชายยังสอนให้ยักษ์ตั้งอยู่ในศีล 5 อีกด้วย

เนื้อเรื่องที่ 5 “ลูกกวางสองพี่น้อง” กล่าวถึง ลูกกวางสองตัวที่ได้รับแบ่งเบารักษาของบิดาที่แก่แล้ว ช่วยดูแลหมู่ญาติที่เป็นบริวารตัวละ 500 ร้อย ลูกกวางตัวหนึ่งมีความฉลาด รอบคอบ รู้จักสงเคราะห์หมู่ญาติ ส่วนลูกกวางอีกตัวไม่ฉลาด ไม่รอบคอบ ไม่รู้จักสงเคราะห์หมู่ญาติ เมื่อพากันย้ายถิ่นฐานหากิน ลูกกวางตัวที่มี

ความฉลาด ดูแล สงเคราะห์ญาติอย่างดี ก็ไม่เจอกับผู้คนที่ทำร้าย ส่วนลูกกวางอีกตัว ได้เจอกับผู้คนที่ทำร้ายหมู่ญาติบริวารของตนหมดสิ้น จนเหลือแค่ตัวเองตัวเดียว

เนื้อเรื่องที่ 6 “น้ำใจเพื่อน” กล่าวถึง เศรษฐี 2 คนเป็นเพื่อนกัน เมื่อคนหนึ่งเกิดเหตุทำให้ฐานะตกต่ำลงเป็นคนจนก็ได้ไปพึ่งเศรษฐีอีกคน ซึ่งเขาก็ได้ช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ทั้งให้เงินให้ทอง ให้หาสบริวารไปด้วย แต่เมื่อเศรษฐีอีกคนจนลงบ้าง ไปขอความช่วยเหลือบ้าง กับได้แค่ข้าว 4 ทะนานมาหุงกินเอง แต่ก็ไม่อ้อ ไม่สิ้นหวัง จนในที่สุดพระราชารู้อเรื่อง ก็ได้มอบความยุติธรรมช่วยเหลือให้กับเศรษฐีคนนั้น

เนื้อเรื่องที่ 7 “ลิงขโมยสร้อย” กล่าวถึง นางลิงตัวหนึ่งได้ไปขโมยสร้อยคอของพระมเหสีในอุทยาน จนทำให้มีการตามล่าหาคนร้ายตัวจริง ซึ่งมีการจับผิดตัวมาสอบถาม จนเกิดการชกต่อยกันไปถึง 5 คน แต่มีอำมาตย์คนหนึ่งมีไหวพริบ มีความฉลาด คิดคำนวณโดยถี่ถ้วนแล้ว จึงสันนิษฐานว่า ไม่ใช่คนทั้ง 5 นี้ จึงคิดถึงพวกลิงในสวนอาจเป็นขโมยก็ได้ จึงหาวิธีตรวจสอบและพบความจริงในที่สุด

เนื้อเรื่องที่ 8 “มะม่วงขม” กล่าวถึง พระราชาในเมืองหนึ่งสั่งให้ปลูกมะม่วงและให้คนดูแลอย่างดี เพราะมะม่วงนี้มีรสชาติอร่อยมาก ต่อมาได้คนดูแลสวนมะม่วงคนใหม่ ที่คิดร้าย ปลูกต้นสะเดาใกล้ต้นมะม่วง ทำให้เวลามะม่วงออกลูกมารสชาติขมเหมือนสะเดา

เนื้อเรื่องที่ 9 “หมูเจ้าสำราญ” กล่าวถึง มีวัวกับหมูที่เศรษฐีเลี้ยงไว้ ต่อมาเศรษฐีจะจัดงานแต่งงานและต้องการจะทำอาหารเลี้ยงแขกในงาน ก็ให้คนใช้เลี้ยงหมูให้อ้วน เรียกว่าขุนให้อ้วนเลย หมูก็ไม่รู้จะโรกินอาหารอย่างเอร็ดอร่อย วัวเดินมาเห็นที่ไร่อีกฉาตลอด แต่พอถึงวันงานเขาจับหมูไปฆ่าแล้ว วัวจึงเกิดสงสารหมูที่โดนเขาจับไปฆ่าและไม่อีกฉาหมูที่ได้กินอาหารดี ๆ ตลอดเวลา

เนื้อเรื่องที่ 10 “เจ้าชายจากแดนไกล” กล่าวถึง พ่อค้า 2 ตระกูลพึ่งพาอาศัยกันและกัน แต่มีการแข่งขันกันตามประสาการค้าขาย ทั้ง 2 คน ตกลงกันได้ว่าใครจะไปขายของที่ต่างเมืองกันแล้ว คนแรกที่ได้ไปก่อน เพราะเห็นว่าจะได้ขายของได้กำไรมากกว่า หลังจากเดินทางไปถึงป่าที่มีพวักยักอาศัยอยู่ก็โดนพวักยักหลอกและจับกินจนหมด ส่วนคนที่ 2 เคยได้ยินเรื่องยักยักที่ป่าแห่งนี้แล้ว ถึงเวลาเดินทางไป ก็ไม่เชื่อคำพูดของยักยักที่มาหลอก จึงช่วยให้บริวารของตนเดินทางปลอดภัยทั้งไปและกลับ

เนื้อเรื่องที่ 11 “ว้ายอดคตัญญู” กล่าวถึง วัวดำตัวหนึ่งมีสีดำมาแต่กำเนิด ยิ่งโตยิ่งดำเข้มขึ้นเรื่อย ๆ ยายแก่ยากจนคนหนึ่งได้เลี้ยงไว้ พอมันโตขึ้นมามันก็อยากจะทำบุญที่ใดเลี้ยงมันมา ก็พยายามรับจ้างทำงานทำ เพื่อจะได้เอาเงินมาตอบแทนให้ยาย วันหนึ่งก็มีพวกพ่อค้าคนของใส่เกวียนมาติดหล่มอยู่แถวหมู่บ้าน ทำอย่างไรก็ไม่ขึ้นสักที จึงมาจ้างวัวตัวดำนี้ให้ไปช่วยลากเกวียน เป็นอันสำเร็จ ได้เงินจำนวนมาก ก็เอามาให้ยาย ทำให้ยายได้รับความสุขสบายในบั้นปลายชีวิต

เนื้อเรื่องที่ 12 “เสนาบดีขี้โกง” กล่าวถึง คนผู้ซื่อสัตย์ ไม่ทุจริต แม้ถูกกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา ก็สามารถรอดพ้นจากอุปสรรคอันตรายที่เกิดขึ้นจากการใส่ร้ายของคนโกงได้ และในที่สุดก็ได้รับความเจริญรุ่งเรือง ได้รับความนับหน้าถือตา ต่างกับคนขี้โกงมีแต่ตกต่ำและตายไปอย่างไร้คนเหลียวแล

เนื้อเรื่องที่ 13 “นกคุ้มดับไฟป่า” กล่าวถึง ลูกนกคุ้มเมื่อยังเล็ก พ่อแม่ก็ออกไปหาอาหารมาให้ทุกวัน วันหนึ่งเกิดไฟป่าขึ้น ลูกนกคุ้มไม่มีใครที่จะช่วยตัวเองได้ จึงนึกถึงพระพุทธ พระธรรม และคุณงามความดีที่

ตนเองได้เคยทำไว้เมื่อตอนเป็นมนุษย์ แล้วตั้งใจเป็นสมาธิบอกให้ไฟหยุดก่อนที่ตัวเองจะไหม้ ไฟก็หยุดโดยทันที ลูกนกจึงรอดตายจากไฟป่าได้

เนื้อเรื่องที่ 14 “ถาดทองคำ” กล่าวถึง พ่อค้า 2 คน คนหนึ่งเป็นคนซื่อสัตย์ อีกคนเป็นคนโกง คนโกงได้เจอถาดทองคำก่อนแต่เพราะไม่มีความซื่อสัตย์จึงอยากได้ของเขาฟรี ๆ จึงทำให้พลาดโอกาสที่จะได้ถาดทองคำ ส่วนคนซื่อสัตย์ได้เห็นถาดทองคำแล้ว บอกความจริงแก่เจ้าของ ๆ ก็มอบให้โดยเต็มใจ เพราะได้รู้ความจริง

เนื้อเรื่องที่ 15 “พระราชามงก” กล่าวถึง ในยุคที่ผู้คนอายุยืนยาว พระราชาก็มีอายุยืนยาวนาน จนในวันหนึ่งเห็นมงกบนศีรษะตนเองก็ทำให้คิดหนักเรื่องการออกบวช จึงได้สละราชสมบัติให้พระโอรสคนโต ส่วนพระองค์ได้ออกบวชตามที่ตั้งใจไว้ จนได้บรรลุธรรม เมื่อตายก็ไปเกิดเป็นพรหมในพรหมโลก

3. บทวิจารณ์หนังสือ

หนังสือเล่มนี้ถือเป็นหนังสือทางศาสนาที่มีคุณค่าทั้งต่อผู้อ่านและนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนได้ เนื่องจากเป็นหนังสือนิทานธรรม ที่นำมาจากพระไตรปิฎกและอรรถกถา นอกจากนี้ หนังสือเล่มนี้ยังเหมาะสมกับทุกช่วงวัย ของผู้สนใจในธรรม ในการเป็นนักเล่าเรื่อง ในการเป็นนักเทศน์ และเหมาะกับทุกช่วงเวลา เพราะการอ่านและได้ข้อคิดเพิ่มเติมจากนิทาน ก็เป็นเรื่องที่จำเป็นในสถานการณ์ที่สิ่งหวัง เพราะจะทำให้เกิดกำลังใจในการดำเนินชีวิตได้ เนื่องจากเห็นตัวอย่างที่เคยมีแล้ว และเขาผ่านความยากลำบากนั้นได้ด้วยวิธีอะไร

การที่ได้เขียนวิจารณ์หนังสือเล่มนี้ เพราะเห็นว่าหนังสือเล่มนี้มีการพิมพ์มานานแล้ว ตั้งแต่ปี 2535 แต่ยังมีคุณค่าและควรค่าแก่การอ่านอยู่ ในหนังสือเล่มนี้ มีรูปเล่มที่บางเบา พกพาสะดวก ใช้กระดาษอ่อนสบายตา รวมถึงขนาดตัวหนังสือที่ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป การใช้สำนวนการแปลจากพระไตรปิฎกและอรรถกถาก็เข้าใจง่าย ผู้ปกครองสามารถนำมาเล่าเป็นนิทานก่อนนอนให้ลูกหลานได้ เพื่อสร้างความคิดและเป็นภูมิคุ้มกันเมื่อเติบโตขึ้นเป็นคนดีของสังคม และเข้าถึงพระพุทธศาสนาได้รวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้มีจุดที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อความเป็นหนังสือที่มีคุณค่าต่อไปหากมีการจัดพิมพ์ขึ้นในอนาคต เริ่มจาก การพิมพ์ตกในบางจุด ภาพประกอบเรื่องดูน้อยไปสักหน่อย เพื่อเป็นการสร้างจินตนาการให้กับเด็กและเยาวชน น่าจะทำให้หนังสือน่าสนใจยิ่งขึ้น รวมถึงไม่มีการอ้างอิงที่แปลมาจากส่วนไหนของพระไตรปิฎกหรืออรรถกถา ไม่ได้ระบุแหล่งบรรณานุกรมที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ที่สนใจไปศึกษาเพิ่มเติม

แต่ทว่า โดยสรุปแล้ว หนังสือเล่มนี้ก็เหมาะสมและมีคุณค่าแก่การอ่านเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่คิดและสนใจจะสอนธรรมะ จะได้มีเรื่องเล่าประกอบได้ แม้ไม่สามารถที่จะเข้าไปอ่านในพระไตรปิฎกได้โดยตรง เนื่องจากเป็นภาษาบาลีที่ยากสำหรับผู้เริ่มต้นอ่านและผู้ที่ไม่สามารถอ่านได้ แต่ผู้วิจารณ์อยากให้ผู้อ่านทุกท่านอย่าลืมความจริงที่ว่า หนังสือเล่มนี้ออกมาเมื่อ 30 กว่าปีแล้ว

บรรณานุกรม

บรรจบ บรรณรุจิ. (ม.ป.ป.). นิทานชาดก จากพระไตรปิฎก เล่ม 1. กรุงเทพฯ: สถาบันบันลือธรรม.

บทวิจารณ์หนังสือ : โลกของโซฟี

Book Review: Sophie's World

ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม

Thanarat Sa-ard-iam

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus

สุรียัน ผึ้งผาย

Suriya Phuengphai

นักวิชาการอิสระ

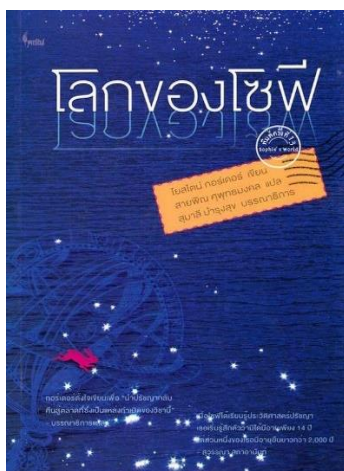
Independent Scholar

E-Mail: thanarat.mcusr@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 4 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

ชื่อเรื่อง: โลกของโซฟี (Sophie's World)

ผู้แต่ง: โยสไตน์ การ์เดอร์

ผู้แปล : ชัยวัฒน์ สถาอานันท์

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์มติชน

1. บทนำ

“โลกของโซฟี” เป็นนวนิยายปรัชญาที่โด่งดังของนักเขียนชาวนอร์เวย์ โยสไตน์ การ์เดอร์ ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1991 หนังสือเล่มนี้ได้รับความนิยมอย่างมากทั่วโลก และได้รับการแปลเป็นภาษาต่างๆ มากกว่า 60 ภาษา รวมถึงภาษาไทยด้วยการ์เดอร์นำเสนอประวัติศาสตร์ปรัชญาตะวันตกผ่านเรื่องราวของเด็กหญิงวัย 14 ปีชื่อโซฟี อาเมนดเซน ที่ได้รับจดหมายปริศนาชวนให้เธอเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญา หนังสือเล่มนี้ผสมผสาน

ระหว่างนวนิยายและตำราปรัชญาได้อย่างลงตัว ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้แนวคิดทางปรัชญาที่สำคัญไปพร้อม ๆ กับการติดตามเรื่องราวของตัวละคร

2. โครงเรื่องและการดำเนินเรื่องของหนังสือ

เรื่องราวเริ่มต้นเมื่อโซฟีได้รับจดหมายปริศนาที่มีคำถามว่า “เธอคือใคร ?” และ “โลกนี้มาจากไหน ?” จากนั้นเธอก็ได้รับบทเรียนปรัชญาทางไปรษณีย์จากอัลแบร์โต้ ปรัชญาจารย์ผู้ลึกลับ โซฟีเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับนักปรัชญาคนสำคัญและแนวคิดต่าง ๆ ตั้งแต่ยุคกรีกโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน ขณะเดียวกันเรื่องราวอีกด้านหนึ่งของไฮล์เดอ มุลเลอร์ เด็กสาวอีกคนที่กำลังอ่านหนังสือเกี่ยวกับโซฟีก็ค่อย ๆ เผยออกมาทำให้เกิดการซ้อนทับกันของเรื่องราวสองระนาบ สร้างความน่าสนใจและชวนให้ขบคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของความเป็นจริงและการรับรู้ การดำเนินเรื่องของการ์เตอร์มีความน่าสนใจตรงที่เขาสามารถสอดแทรกเนื้อหาทางปรัชญาเข้าไปในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของโซฟีได้อย่างแนบเนียน ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าปรัชญาไม่ใช่เรื่องไกลตัว แต่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเราทุกคน

3. ตัวละครหลักในหนังสือ

โซฟี อาเมนด์เซน โซฟีเป็นตัวละครเอกของเรื่อง เธอเป็นเด็กหญิงวัย 14 ปีที่มีความอยากรู้อยากเห็น และชอบตั้งคำถามเกี่ยวกับโลกรอบตัว การ์เตอร์สร้างตัวละครนี้ให้เป็นตัวแทนของผู้อ่านที่กำลังเริ่มต้นเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญา ความสงสัยและคำถามของโซฟีช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดทางปรัชญาได้ง่ายขึ้น

อัลแบร์โต้ อัลแบร์โต้เป็นครูสอนปรัชญาของโซฟี เขาเป็นตัวละครที่ลึกลับและน่าสนใจ ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางให้โซฟีและผู้อ่านในการสำรวจโลกของปรัชญา การสอนของเขามักจะมาในรูปแบบของการตั้งคำถาม และการอภิปราย ซึ่งสะท้อนวิธีการสอนแบบโสเครติสได้เป็นอย่างดี

ไฮล์เดอ มุลเลอร์ ไฮล์เดอเป็นตัวละครที่ซ่อนอยู่อีกชั้นหนึ่ง เธอเป็นผู้อ่านเรื่องราวของโซฟี ตัวละครนี้ช่วยสร้างมิติใหม่ให้กับเรื่อง และทำให้ผู้อ่านต้องคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความจริงกับนิยาย

4. ประเด็นทางปรัชญาที่สำคัญในหนังสือ

ญาณวิทยา (Epistemology) การ์เตอร์นำเสนอคำถามเกี่ยวกับธรรมชาติของความรู้และวิธีการที่เราได้มาซึ่งความรู้ ผ่านการสนทนาระหว่างโซฟีและอัลแบร์โต้ เช่น การอภิปรายเกี่ยวกับทฤษฎีแห่งมโนคติของเพลโต หรือแนวคิดเรื่องการสงสัยเชิงระเบียบวิธีของเดการ์ต

อภิปรัชญา (Metaphysics) หนังสือเล่มนี้ตั้งคำถามเกี่ยวกับธรรมชาติของความเป็นจริงและจักรวาล ผ่านการนำเสนอแนวคิดของนักปรัชญาต่างๆ เช่น ปรัชญาของเดโมคริตัส หรือโลกแห่งแบบของเพลโต

จริยศาสตร์ (Ethics) การ์เตอร์นำเสนอแนวคิดทางจริยธรรมของนักปรัชญาหลายคน เช่น จริยศาสตร์แบบหน้าที่นิยมของคานท์ หรือแนวคิดเรื่องความสุขนิยมของอริสโตเติล ทำให้ผู้อ่านได้พิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม

ปรัชญาการเมือง (Political Philosophy) หนังสือกล่าวถึงแนวคิดทางการเมืองของนักปรัชญาต่างๆ เช่น รัฐในอุดมคติของเพลโต หรือสัญญาประชาคมของรูสโซ ทำให้ผู้อ่านได้เห็นพัฒนาการของแนวคิดทางการเมืองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ปรัชญาศาสนา (Philosophy of Religion) การ์เดอ์นำเสนอมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อ ตั้งแต่แนวคิดเทวนิยมของอควินัส ไปจนถึงการวิพากษ์ศาสนาของนีทเช่ ทำให้ผู้อ่านได้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาและศาสนา

5. กลวิธีการเขียนและการนำเสนอของหนังสือ

1. การผสมผสานระหว่างนวนิยายและตำราเรียน จุดเด่นของ “โลกของโซฟี” คือการที่การ์เดอ์สามารถผสมผสานระหว่างเรื่องราวแบบนวนิยายกับเนื้อหาทางปรัชญาได้อย่างลงตัว ทำให้การเรียนรู้ปรัชญาเป็นเรื่องสนุกและน่าติดตาม

2. การใช้อุปมาอุปไมยและตัวอย่างที่เข้าใจง่าย การ์เดอ์ใช้อุปมาอุปไมยและตัวอย่างจากชีวิตประจำวันเพื่ออธิบายแนวคิดทางปรัชญาที่ซับซ้อน ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น การเปรียบเทียบโลกกับกล่องยักษ์เพื่ออธิบายแนวคิดเรื่องสสารของอริสโตเติล

3. การสร้างเรื่องซ้อนเรื่อง การใช้เทคนิคเรื่องซ้อนเรื่อง โดยมีโฮลเดอ์เป็นผู้อ่านเรื่องราวของโซฟี ช่วยสร้างความน่าสนใจและทำให้ผู้อ่านต้องคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับธรรมชาติของความเป็นจริงและการรับรู้

4. การใช้บทสนทนาเพื่อนำเสนอแนวคิด การ์เดอ์ใช้บทสนทนาระหว่างโซฟีและอัลแบร์โต้เป็นหลักในการนำเสนอแนวคิดทางปรัชญา ทำให้การอ่านไม่น่าเบื่อและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

6. ข้อวิจารณ์และการวิเคราะห์หนังสือ

1. จุดแข็ง

- การนำเสนอประวัติศาสตร์ปรัชญาตะวันตกอย่างครอบคลุมและเข้าใจง่าย
- การผสมผสานระหว่างนวนิยายและตำราเรียนทำให้การเรียนรู้ปรัชญาเป็นเรื่องสนุก
- การใช้ตัวละครที่เป็นเด็กเป็นผู้เรียนรู้ช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกว่ปรัชญาไม่ใช่เรื่องไกลตัว
- การสร้างเรื่องซ้อนเรื่องช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับธรรมชาติของความเป็นจริง

2. จุดอ่อน

- การนำเสนอปรัชญาตะวันตกเป็นหลัก อาจทำให้ขาดมุมมองจากปรัชญาตะวันออก
- บางครั้งการอธิบายแนวคิดทางปรัชญาอาจจะยาวเกินไป ทำให้เสียจังหวะของเรื่อง
- ตอนจบของเรื่องอาจทำให้ผู้อ่านบางคนรู้สึกสับสนหรือไม่พอใจ

7. บทสรุป

โลกของโซฟี เป็นนิยายการผจญภัยทางปัญญาและจินตนาการของเด็กสาวผู้เรียนปรัชญาทางจดหมายกับครูลึกลับนาม “อัลแบร์โต้” ในระหว่างการเดินทางสู่ประวัติศาสตร์ปรัชญาตะวันตก ทั้งโซฟีและอัลแบร์โต้

ต้องเผชิญกับ “ความจริง” แสนประหลาดที่ผูกพันการดำรงอยู่ของพวกตน กับจินตนาการของนายพันตรีอัลเบิร์ต นาค ผู้สังเกตการณ์สังกัดองค์การสหประชาชาติในเลบานอน นายพันตรีผู้นี้กำลังพยายามเขียนหนังสือเล่มหนึ่งเพื่อสอนปรัชญาให้ลูกสาว ชื่อ “ฮิลเด” เป็นของขวัญวันเกิดอายุครบ 15 ปีของเธอ การค้นพบ “ความจริง” เกี่ยวกับตนเองของโซฟี ทำให้ทั้งโซฟีและอัลแบร์โตร่วมกันวางแผนอันแยบยลที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของ นายพันตรีผู้นี้อย่างน่าอัศจรรย์ มนต์เสน่ห์อันประหลาดล้ำของหนังสือเล่มนี้อยู่ที่ “การล้อเล่น” ระหว่างจินตนาการกับ “ความจริง” ในขณะที่ผู้อ่านได้เรียนรู้เนื้อหาปรัชญาตะวันตกตั้งแต่เธเลสถึงซาร์ตร์ ผู้อ่านก็ถูกกระตุกกระตุ้นเตือนให้สงสัยตลอดเวลาว่าใครคือครูผู้ลึกลับ ใครคือโซฟี ในที่สุดโยสไตน์ กอร์ดอร์ ผู้เขียน ได้เตือนเราให้ตระหนักว่าปริศนาทั้งหลายกลับนำไปสู่คำถามเกี่ยวกับ “ความจริง” ที่ว่าฮิลเดหรือโซฟีกันแน่ที่มี “ตัวตน” จริงๆ

บรรณานุกรม

โยสไตน์ การ์เดอร์. (Jostein Gaarder). (2541). **โลกของโซฟี (Sophie's World)**. ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ผู้แปล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

บทวิจารณ์หนังสือ : เจ้าผู้ปกครอง

Book Review: the Prince

มนัสวี มนต์ปัญญาวัฒนา

Manatsawee Monpannawatthana

สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล

Institute for Innovative learning, Mahidol University

อดิศักดิ์ ตั้งปทุมชาติ

Adisak Tangpattamachart

นักวิชาการอิสระ

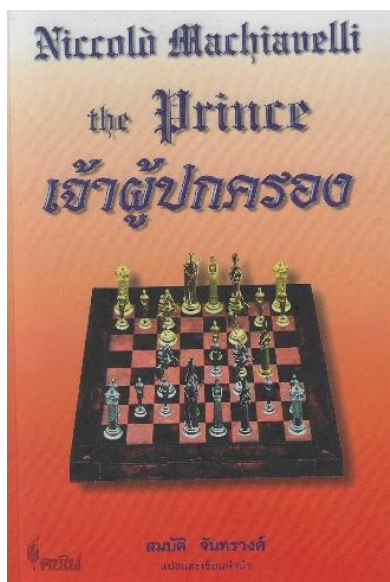
Independent Scholar

E-Mail: b_av7@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 4 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2567

ผู้แต่ง : นิคโคโล มาเคียเวลลี (Niccolo Machiavelli)

ผู้แปลและเรียบเรียง : ศ.ดร.สมบัติ จันทรวงศ์

จัดพิมพ์โดย: สำนักพิมพ์มติชน

1. บทนำ

หนังสือ Niccolo Machiavelli the Prince - เจ้าผู้ปกครอง เป็นหนึ่งในงานเขียนที่ทรงอิทธิพลที่สุดในประวัติศาสตร์ทางการเมืองโลก ผลงานชิ้นนี้เหมาะสำหรับนักการศึกษา นักการเมือง ข้าราชการ และ

ผู้สนใจทั่วไป ที่ต้องการเข้าใจธรรมชาติของการปกครองและอำนาจ มาเคียเวลลีได้ถูกยกย่องในฐานะ "บิดาแห่งปรัชญาการเมือง" และ "บิดาแห่งรัฐศาสตร์" เพราะเขานำเสนอแนวคิดที่ทำทลายและตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการใช้อำนาจและการปกครองที่ยังคงเป็นที่ถกเถียงจนถึงปัจจุบัน

2. บทวิจารณ์หนังสือ

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้มุ่งสำรวจแนวคิดทางการเมืองของมาเคียเวลลี ผู้ซึ่งถูกมองว่าเป็นนักคิดคนแรกแห่งยุคใหม่ มาเคียเวลลีนำเสนอว่าอำนาจคือความสามารถในการควบคุมและมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เขาเสนอว่าผู้ปกครองควรมีคุณธรรม เช่น ความกล้าหาญ และความสามารถในการซ่อนเจตนาที่แท้จริง เพื่อรักษาอำนาจและเสถียรภาพของรัฐ

มาเคียเวลลีเน้นว่ารัฐต้องมาก่อนเหนือศีลธรรมและศาสนา ผู้ปกครองต้องพร้อมที่จะละเมิดหลักการหากสิ่งนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐ นอกจากนี้ เขาให้ความสำคัญกับการมีกองทัพที่เข้มแข็งและการใช้พันธมิตรทางการเมืองเพื่อรักษาอำนาจ แนวคิดเหล่านี้สะท้อนถึงการแยกการเมืองออกจากศีลธรรม ซึ่งทำให้เขาถูกมองว่าเป็น "นักคิดไร้ศีลธรรม" ในขณะเดียวกันกลับได้รับการยกย่องว่าเป็น "นักคิดกล้าหาญ" เพราะกล้าเผยความจริงที่ไม่มีใครเคยพูด

หนังสือเล่มนี้เหมาะสมกับนักการศึกษา นักการเมือง ข้าราชการ และผู้สนใจทั่วไป เพื่อเตรียมความพร้อมไปสู่การรู้เท่าทันของการปกครอง เนื้อหาของหนังสือได้กล่าวถึงงานเขียนของมาเคียเวลลี ชาวอิตาลีผู้เป็นนักคิดทางการเมือง เมธีคนแรกแห่งนวมสมัย (Modern time) ผู้ที่พยายามแสวงหาอำนาจในทางปกครองเพื่อนำวิธีการ มาปกครองกับคนในสังคม เขาถูกประณามอย่างยาวนานว่า เขาสอนแต่ความรู้ศีลธรรม สอนแต่เรื่องอำนาจ สอนว่าใครก็ตามที่พยายามทำตัวเองให้เป็นผู้ปกครองคนได้ เขาผู้นั้นจะเป็นคนที่มีเกียรติภายหลังการต่อสู้เพื่อแย่งแย่ง หรือแย่งชิงเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจนั้นแล้ว แต่สุดท้ายเขาผู้นั้นย่อมจะโศกเศร้าเสียใจอย่างที่สุด ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากเมื่อเขาเอาชนะได้ทุกอย่างแล้ว แต่หากไม่สามารถรักษาซึ่งอำนาจไว้ได้ก็ไม่มีประโยชน์อันใดเลย การรักษาอำนาจเป็นสิ่งสำคัญยิ่งใหญ่ที่สุด และเพื่อให้อยู่ได้อย่างยาวนาน ผู้ปกครองจำเป็นต้องมีคุณธรรมซึ่งได้แก่ความกล้าหาญ และมีความสามารถพิเศษที่จะเก็บซ่อนความรู้สึกที่แท้จริงของตัวเองไว้ คุณธรรมของผู้ปกครองชนชั้นกับชนชั้นผู้ถูกปกครองย่อมแตกต่างกันในความเชื่อ ผู้ปกครองจะต้องขัดแย้งต่อต้านการศรัทธาในพระเจ้าตามความเชื่อของประชาชน แต่จะต้องเก็บความรู้สึกไม่แสดงออกมา ขอเพียงแต่รู้ว่าผู้ปกครองจักแสวงหาประโยชน์จากความเชื่อในพระเจ้าของประชาชนนั้นได้อย่างไร ในเรื่องอำนาจนั้น รัฐต้องมาก่อนเหนือสิ่งอื่นใด ผู้ปกครองต้องพร้อมที่จะผิดสัจจะ หรือผิดคุณธรรมได้ทันที หากสิ่งนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐชาติ มาเคียเวลลีมองว่ามีแหล่งอำนาจหลายประการที่บุคคลสามารถสร้าง และรักษาอำนาจของตนไว้ สำหรับการให้คำนิยามอำนาจ มาเคียเวลลี มองว่า อำนาจ คือความสามารถในการควบคุมและมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนไว้ และอำนาจเป็นความกังวลหลักของผู้ปกครอง เขาเน้นย้ำความเข้าใจในอำนาจอย่างครอบคลุมทั้งหมดที่นอกเหนือไปจากพลังทางกายภาพ แต่ให้รวมถึงอำนาจหน้าที่ทางศิลปะเพื่อการโน้มน้าวใจ การบงการ และการเจรจาต่อรองด้วย สำหรับ มาเคียเวลลี อำนาจไม่ใช่ทั้งความดีและความชั่วโดยเนื้อแท้ แต่เป็นวิธีที่จำเป็นในการสร้าง และรักษาระเบียบทางการเมือง อีกประการ

หนึ่งต้องเข้าใจถึงความสามารถในการควบคุมกองทัพให้ได้ด้วย กองทัพที่เข้มแข็งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำในการยืนยันท่านา และรักษาอำนาจควบคุมรัฐได้ เพราะรัฐเป็นสิ่งสูงสุด จำเป็นต้องแยกการเมืองออกจากศาสนา และศีลธรรมจรรยา มาเคียเวลลี จึงถูกมองว่าเขาคือ “นักคิดที่ไร้ศีลธรรม” อย่างไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์ แต่บางคนกลับมองว่าเขาคือ “นักคิดที่กล้าหาญ” เพราะเขาพูดความจริงที่ไม่เคยมีใครในโลกเคยพูดออกมา ซึ่งสามารถที่จะสังเกตได้ในการเมืองไทย เพราะผู้นำไทยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการรักษาและรวมอำนาจของตนเป็นอันดับแรก แม้ว่าในบางครั้งต้องสูญเสียหลักการประชาธิปไตยไปบ้าง การใช้พันธมิตรทางการเมืองเครือข่ายอุปถัมภ์ และการใช้กลยุทธ์เชิงกลยุทธ์เพื่อให้ได้มา และรักษาอำนาจนั้นถือเป็นกลยุทธ์แบบ มาเคียเวลลี ที่นักการเมืองไทยนิยมใช้กัน

หนังสือของเขาได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งยุโรป และของโลก ผู้ปกครองแทบทุกคนถือว่าเป็นหนังสือคู่มือในการเรียนรู้ธรรมชาติที่แท้จริงของมนุษย์ เพื่อที่จะรักษาอำนาจ และเตือนสติไม่ให้ประมาท จึงไม่น่าแปลกใจที่ มาเคียเวลลี ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาปรัชญาทางการเมือง และบิดาแห่งรัฐศาสตร์

3. บทสรุป

The Prince เป็นงานเขียนที่มีความลึกซึ้งในเชิงปรัชญาและการเมือง โดยเนื้อหาสร้างความท้าทายต่อผู้อ่านด้วยการตั้งคำถามถึงขอบเขตของศีลธรรมและการใช้อำนาจ การวิเคราะห์ของมาเคียเวลลีเกี่ยวกับวิธีที่ผู้ปกครองสามารถสร้างและรักษาอำนาจนั้นมีความเป็นจริงและน่าประทับใจ แม้ว่าแนวคิดบางประการ เช่น การละเมิดศีลธรรมเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ อาจถูกมองว่าขัดแย้งต่อค่านิยมร่วมสมัย

อย่างไรก็ตาม การเสนอให้แยกศาสนาและศีลธรรมออกจากการเมืองถือเป็นแนวคิดที่แปลกใหม่ในยุคนั้น และยังคงเป็นประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องในโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะในบริบทของการเมืองไทย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการใช้กลยุทธ์แบบ “มาเคียเวลลีเยน” เช่น การรักษาอำนาจผ่านเครือข่ายอุปถัมภ์และการใช้กลยุทธ์เชิงกลยุทธ์จุดแข็งของหนังสือเล่มนี้คือความชัดเจนและการอธิบายแนวคิดที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ของการปกครอง อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้อ่านบางคน แนวคิดเรื่องการละเมิดศีลธรรมอาจเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ยาก

สรุปแล้ว หนังสือเรื่อง เจ้าผู้ปกครอง นี้ เป็นงานคลาสสิกที่สะท้อนถึงธรรมชาติของอำนาจและการปกครองที่ยังคงมีความเกี่ยวข้องในยุคปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้นำและผู้สนใจการเมืองที่ต้องการเรียนรู้วิธีการรักษาอำนาจและเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ในบริบททางการเมือง แม้ว่าแนวคิดบางส่วนจะทำให้หาค่านิยมดั้งเดิม แต่หนังสือเล่มนี้ยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเตือนสติผู้นำไม่ให้ประมาทต่ออำนาจ จึงไม่น่าแปลกใจที่งานของมาเคียเวลลีได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในยุโรปและทั่วโลก

บรรณานุกรม

นิคโคโล มาเคียเวลลี (Niccolo Machiavelli). (ม.ป.ป.). **เจ้าผู้ปกครอง (The Prince)**. ศ.ดร.สมบัติ จันทรวงศ์ ผู้แปลและเรียบเรียง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารประชาคมพุทธศาสนา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

วารสารประชาคมพุทธศาสนา ของศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ให้ความสำคัญกับการรักษามาตรฐานด้านจริยธรรมในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ ดังนั้น จึงกำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามหลักการและมาตรฐานด้านจริยธรรมในการตีพิมพ์อย่างเคร่งครัด ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของบรรณาธิการและกองบรรณาธิการในวารสารประชาคมพุทธศาสนา

1. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารทุกบทความ โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาบทความกับเป้าหมายและขอบเขตของวารสาร รวมถึงตรวจสอบคุณภาพของบทความตามกระบวนการประเมินคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์
2. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องใช้หลักการในพิจารณาบทความโดยอ้างอิงเหตุผลทางวิชาการเป็นหลัก และต้องไม่มีอคติต่อผู้สนับสนุนบทความและเนื้อหาบทความที่พิจารณาไม่ว่าจะด้วยกรณีใดๆ ทั้งสิ้น
3. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้สนับสนุนบทความหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินบทความ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในเชิงธุรกิจหรือในการนำไปเป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง
4. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องไม่ปิดกั้น เปลี่ยนแปลง หรือแทรกแซงข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินบทความและผู้สนับสนุนบทความ
5. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของวารสารอย่างเคร่งครัด

บทบาทหน้าที่ของผู้สนับสนุนบทความในวารสารประชาคมพุทธศาสนา

1. บทความที่ผู้สนับสนุนส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน
2. ผู้สนับสนุนบทความต้องทำการอ้างอิงให้ถูกต้องทุกครั้งเมื่อนำผลงานของผู้อื่นมานำเสนอหรืออ้างอิงประกอบในเนื้อหาบทความของตนเอง และต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น
3. หากผลงานทางวิชาการของผู้สนับสนุนเกี่ยวข้องกับการใช้สัตว์ ผู้เข้าร่วม หรืออาสาสมัคร หรือผลการวิจัยมีประเด็นที่เปราะบางต่อผู้ให้ข้อมูล ผู้สนับสนุนควรดำเนินการตามหลักจริยธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงต้องได้รับความยินยอมก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

หรือแสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หรือในสัตว์ทดลองประกอบด้วยทุกครั้ง

4. ผู้นิพนธ์บทความต้องยินยอมโอนลิขสิทธิ์ให้แก่วารสารประชาคมพุทธศาสนา ก่อนการตีพิมพ์ และไม่นำผลงานไปเผยแพร่หรือตีพิมพ์กับแหล่งอื่น ๆ หลังจากที่ได้รับการตีพิมพ์กับวารสารประชาคมพุทธศาสนา แล้ว

5. ชื่อผู้นิพนธ์ที่ปรากฏในบทความต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในบทความนั้นๆ จริง

บทบาทหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์บทความ การพิจารณาคุณภาพของบทความต้องคำนึงถึงคุณภาพของบทความเป็นหลัก และพิจารณาบทหลักการและเหตุผลทางวิชาการโดยปราศจากอคติหรือความขัดแย้งส่วนตัว

2. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องตระหนักว่าตนเองเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทความที่รับประเมินอย่างแท้จริง

3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องไม่แสวงหาประโยชน์จากบทความที่ตนเองได้ทำการประเมิน

4. หากผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความได้ตรวจสอบแล้วพบว่าบทความที่รับประเมิน เป็นบทความที่คัดลอกผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบทันที พร้อมแสดงหลักฐานประกอบที่ชัดเจน

5. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องรักษาระยะเวลาประเมินตามกรอบเวลาประเมินที่วารสารประชาคมพุทธศาสนา กำหนด รวมถึงไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความให้ผู้อื่นได้รับรู้

การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารประชาคมพุทธศาสนา
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

1. ขนาดของต้นฉบับ

พิมพ์หน้าเดียวบนกระดาษสันขนาด A4 โดยเว้นระยะระหว่างขอบกระดาษด้านบน 3.81 ซม. ด้านขวากับด้านล่าง 2.54 ซม.

2. รูปแบบอักษรและการจัดวางตำแหน่ง

ใช้รูปแบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด โดยใช้ขนาดและชนิดของตัวอักษร รวมทั้งการวางตำแหน่งดังนี้

2.1 ขนาดกระดาษ จัดพิมพ์บทความด้วยกระดาษ ขนาด A4 พร้อมระบุเลขหน้า ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านขวาและซ้ายตามรูปแบบการจัดหนังสือทั่วไป

2.2 ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ขนาด 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

2.3 ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) ตัวพิมพ์ใหญ่ ขนาด 14 ชนิดตัวหนา ตัวพิมพ์เล็ก ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

2.4 ชื่อผู้เขียน ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านขวา ได้ชื่อเรื่อง โดยให้ใส่ทั้งชื่อผู้เขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุอีเมลด้วย

2.5 ที่อยู่หรือหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านขวา ได้ชื่อผู้เขียน โดยให้ใส่ที่อยู่หรือหน่วยงานทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.6 หัวข้อบทคัดย่อไทยและอังกฤษ ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ได้ที่อยู่หรือหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน โดยหัวข้อบทคัดย่อไทยและหัวข้อบทคัดย่ออังกฤษ ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตัวพิมพ์ใหญ่

2.7 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา จัดพิมพ์ไม่ควรเกิน 3 ย่อหน้า บรรทัดแรกเว้น 1 แท็บ (Tab) จากขอบกระดาษด้านซ้าย และพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน

2.8 หัวข้อของคำสำคัญ ภาษาไทย ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดซ้ายหน้ากระดาษ ได้บทคัดย่อภาษาไทย และคำสำคัญนี้ไม่ควรเกิน 3 ศัพท์ ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา

2.9 หัวข้อของคำสำคัญ ภาษาอังกฤษ ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดซ้ายหน้ากระดาษ ได้บทคัดย่อภาษาอังกฤษ และคำสำคัญนี้ไม่ควรเกิน 3 ศัพท์ ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา

2.10 หัวข้อเรื่อง ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุหมายเลขข้อ

2.11 หัวข้อย่อ ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ระบุหมายเลขข้อย่อ โดยเรียงตามลำดับตามเลขหัวข้อเรื่องเป็นหลัก

2.13 เนื้อหา ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา และพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน โดยบทความวิจัยและบทความวิชาการ ให้มีองค์ประกอบเริ่มตั้งแต่บทนำหรือความนำ เนื้อหาหลัก วิเคราะห์และสรุป บรรณานุกรม ส่วนบทวิจารณ์หนังสือ ให้มีข้อมูลทางบรรณานุกรม ชื่อผู้วิจารณ์ บทวิจารณ์ สำหรับงานสร้างสรรค์ประเภทอื่นๆ ให้มีองค์ประกอบตามบทความวิจัยและบทความวิชาการ

3. จำนวนหน้าต้นฉบับ

เนื้อหาของบทความตั้งแต่หัวข้อเรื่องจนถึงบรรณานุกรมควรมีความยาวไม่ควรเกิน 15 หน้า กระดาษขนาด A4

4. ช่องทางการส่งผลงาน

4.1 ทางไปรษณีย์ ให้พิมพ์ผลงาน 1 ชุด และซีดีบันทึกผลงานในรูปแบบไมโครซอฟต์เวิร์ด 1 แผ่น ส่งถึง พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร. 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถ.จรัญสนิทวงศ์ 72 แขวงบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร. 086-086-4258

4.2 ทาง Email โดยส่งไฟล์เวิร์ด ไปที่ maghavin9@gmail.com

4.3 ทาง website โดยส่งไฟล์เวิร์ดเข้าในระบบของวารสาร หลังจากนั้น ทางวารสารจะดำเนินการตามลำดับจนกว่าจะมีการตีพิมพ์ผลงาน

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวสุรวิกสิตาราม (Research center for dhammsuksa phrapariyattidhamma of watawutwikasitaram school) ญาติคุณแม่งาลั้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวสุรวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258